

Podblegaške novice

letnik 17, številka 1
januar 2013

GLASILO OBČINE
GORENJA VAS
- POLJANE

Iz županovega dnevnika

• 1. december: Ogled plazu na Sovodnju ob zaključku gradnje vodovoda.

• 1. december: Na miklavževanju za odrasle v Tavčarjevem dvorcu na Visokem.

• 3. december: Z občinsko koordinacijo Rdečega križa na obisku pri starejših občanah.

• 6. december: Podpis gradbene pogodbe za gradnjo vodovoda in kanalizacije Trebija–Gorenja vas.

• 7. december: Ogled tematske poti Rupnikove linije Gorenja vas–Hrastov grič.

• 7. december: Na predstavitvi knjige Komu izstaviti račun, pisca Julija Bertonclja, na Visokem.

• 12. december: V Marmorju na Hotavljah, ki ga je obiskal tudi minister za gospodarstvo Radovan Žerjav, ob nakupu novega stroja.

• 14. december: Srečanje loških županov v Železnikih.

• 21. december: Na predstavitvi knjige Metoda Bohinca Moja iskanja v Kulturnem centru slikarjev Šubic v Poljanah.

• 22. december: Na odprtju razstave slik Iveta Šubica v Kulturnem centru slikarjev Šubic v Poljanah.

• 23. december: Na Jerbasu domačih v Poljanah.

• 24. december: Sestanek z zdravniki ZP Gorenja vas zaradi pomanjkanja prostora v stavbi.

Stik z županom

Župan je dosegljiv za vaša vprašanja, predloge in mnenja vsak torek in sredo. Če bi z njim želeli govoriti na občini, se prej najavite pri tajnici na telefonsko številko 04/51-831-00 in povejte, približno koliko časa boste potrebovali, da boste dobili termin in vam ne bo treba čakati. Lahko se zgodi, da kdaj zaradi neodločljivih obveznosti kljub napovedanim uradnim uram ne bo dosegljiv, za kar se že vnaprej opravičuje in prosi za razumevanje.

M. B.

Kdaj in kako do župana?

vsak torek 15^h–17^h po tel.: 051/384-433
vsako sredo 14^h–17^h na sedežu občine

S 14. seje občinskega sveta

Prodajalci lahko zunaj trgovin prodajajo le z dovoljenjem občine

Na zadnji seji v letu 2012 so svetniki potrdili občinski proračun za letos, sprejeli odlok o prodaji blaga zunaj prodajaln in podrobni prostorski načrt za območje od Vidma do osnovne šole v Poljanah. Seznanili so se s poročilom o dogajanju v povezavi z načrtovanim domom starejših občanov, investitorji v gospodarski coni Dobje pa so jim predstavili svoje načrte.

Prvi del seje je bil dokaj napet, saj sta dva izmed treh investorjev, ki naj bi imeli poslovne prostore v gospodarski coni Dobje, predstavila načrte. Janez Mravljaja je bil zadržan, tako da ga na seji ni bilo, Marko Božnar iz Zidarstva Božnar ni bil zelo zgovoren. Svetniki so se spraševali, kaj se bo zgodilo, če v Dobju investitorji kljub sklenjenim pogodbam ne bodo gradili poslovnih objektov, občina pa je za ureditev poslovne cone pridobila 880.000 evrov evropskih sredstev. Ali bodo tudi investitorji sodelovali pri vračanju teh sredstev?

Igor Stanonik iz podjetja Polycom je povedal, da je kriza v letu 2008 njihovo podjetje zelo prizadela, a so našli nove trge. Takoj so potrebovali poslovne prostore za zagon proizvodnje, kar v naši občini ni bilo izvedljivo. Našli so jih v Črnomlju, prve projekte za gradnjo v Dobju so pripravili, vendar pa jim razmere ne omogočajo začetka gradnje verjetno niti v letu 2014. Banke ne odobrijo posojil za takšne novogradnje – potrebovali bi 5,5 milijona evrov – ponujajo jim zasežene nepremičnine v Škofji Loki. Nekateri svetniki so ocenili, da podjetje ne izpolnjuje zavez iz pogodbe, da je občina naredila veliko za to, da bi podjetje ostalo v dolini, kar pa očitno ni dovolj. Župan je povedal, da mora občina na ministrstvo poslati poročilo o stanju projekta v Dobju, kjer investicija do roka očitno ne bo končana, v coni je bilo predvidenih tudi 40 delovnih mest, glede na stanje v gospodarstvu pa pričakuje, da bodo v Ljubljani uvidevni.

Svetniki pogrešajo vizijo razvoja občine

Predstavniki Arhitekturnega biroja Ravnikar Potokar je svetnikom predstavil predlog ureditve območja v delu Poljan od mostu čez Ločivnico, mimo Šubičeve hiše do dovoza k osnovni šoli. Predvidena je izgradnja pločnika vse do šole, po večjem delu ceste bo promet potekal enosmerno (iz središča Poljan). Uredili bodo vhodno ploščad pri Šubičevi hiši, na drugi strani cestišča pa bodo parkirna mesta, na nekaj mestih ločena z drevesi. Kot je povedal župan, bo občina zdaj pridobila gradbeno dovoljenje, nato pa bodo počakali na ugoden razpis za pridobitev državnih sredstev.

Med pobudami in vprašanji svetnikov postavimo vprašanje o podjetju Bioenergetika v Todražu in o posledicah, ker menda ministrstvo za obrambo kot eden glavnih odjemalcev energije zapušča območje rudnika. Med drugim jih je zanimalo tudi, ali je mogoče v zbirnem centru v Todražu postaviti kontejner, kamor bi občani

lahko odlagali gradbene odpadke, ter za katere vrste odpadkov, ki jih odložimo v zbirnem centru, je treba posebej plačati. Vse pobude in vprašanja z odgovori župana in občinske uprave bomo objavili v februarški številki Podblegaških novic.

Svetniki so brez večje razprave ob štirih vzdržanih glasovih potrdili predlagani proračun (podrobneje o tem si lahko preberete na sosednji strani). Nekateri so očitali, da občina nima strategije razvoja: »Naša vizija seže le tako daleč kot proračun,« se je izrazil Janez Arnolj, Jure Krvina pa: »Želel bi, da se naredi srednjeročni ali dolgoročni načrt, kam želimo priti. Plan mora obstajati, se dogovoriti za prioritete, nato pa se po tem ravnati. Ni maksimalnega učinka iz sredstev, če se skače iz enega v drugi projekt.« Župan je odgovoril, da je dolgoročno vizijo težko zapisati, saj te lahko kdo drži za napisane besede. »Vendar pa podrobni prostorski načrti točno kažejo, v katero smer bo šel razvoj občine. Želimo razvijati turizem, ki bo za seboj povlekel še preostale gospodarske dejavnosti.«

NUSZ tudi letos ne bo dražje

V skladu z zakonom o trgovini morajo lokalne skupnosti z odlokom urediti prodajo zunaj prodajaln. Svetniki so predlog občinske uprave sprejeli na tokratni seji in zdaj že velja. Prodaja zunaj prodajaln, na primer na premičnih stojnicah, v prodajnem avtomatu, od vrat do vrat, s potujočo prodajalno na prireditvah, shodih, na tržnem prostoru ter na javnih in zasebnih površinah je možna le na podlagi pisnega soglasja občine. To je potrebno tudi za prodajo na zasebnih površinah, pri čemer mora prodajalec najprej pridobiti soglasje lastnika. Za prodajo na javnih površinah občina lahko računa pristojbino – zdaj 5 in 10 evrov na dan. Za tiste, ki soglasja občine ne pridobijo, je predvidena globa.

Čeprav odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) določa, da se vrednost točke za izračun nadomestila lahko usklajuje z inflacijo, je občinska uprava predlagala, da cena tudi v letošnjem letu ostane na enaki ravni, kot je bila lani in predlani. Za leto 2012 svetniki predlagane uskladitve za dva odstotka (kolikor je bila inflacija v letu 2011) niso potrdili, inflacija v letu 2012 pa je bila 2,6-odstotna. Vrednost točke torej ostaja 0,0046732 evra, s čimer so svetniki soglasno potrdili predlog, naj se višina nadomestila v letu 2013 ne povečuje.

Milka Bizovičar

PODBLEGAŠKE NOVICE (ISSN 1408 - 3086) – Glasilo Občine Gorenja vas - Poljane. Naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Elektronska pošta: podblegaske.novice@gmail.com. Odgovorna urednica: Milka Bizovičar. Pomočnica urednice: Tina Dolenc. Članice uredniškega odbora: Milka Burnik, Tadeja Šubic in Lidija Razložnik. Oglasno trženje: Karla Kokelj (podblegaske@gmail.com). Lektorici: Ana Tušek in Polona Peternej. Računalniški prelom in oblikovanje: 2Rdesign, Robert Resman, s. p., Tisk: Tiskarna Artelj. Podblegaške novice so tiskane v 2250 izvodih in jih brezplačno prejemajo vsa gospodinjstva v občini Gorenja vas - Poljane. Na voljo so tudi na spletnih straneh občine www.obcina-gvp.si. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja in preoblikovanja člankov. Izbrane poslane fotografije objavljamo tudi na spletnih straneh občine, razen če avtor tega pri pošiljanju za objavo v časopisu ne bo izrecno prepovedal. Podblegaške novice so v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, vpisane pod zaporedno številko 102. Foto na naslovnici: Izidor Jesenko.

V letu 2013 na voljo 11,83 milijona evrov

Občinski svetniki so na zadnji seji minulega leta sprejeli proračun za leto 2013. Od prvega predloga je nižji za okrog 700.000 evrov in znaša 11,83 milijona evrov. Več kot polovica (55 odstotkov) sredstev je namenjenih investicijam in investicijskim transferom.

Proračun občine Gorenja vas - Poljane za leto 2013

področja porabe	znesek v €	delež v %
javna uprava	1.208.628	10,21
obramba, javni red in varnost	97.582	0,82
gospodarske dejavnosti	2.887.338	24,39
varstvo okolja	2.350.611	19,86
stanovanjska dejavnost in prostorski razvoj	1.766.501	14,92
zdravstvo	111.480	0,94
rekreacija, kultura, dejavnosti neprofitnih organizacij, združenj in društev	594.533	5,02
izobraževanje	1.909.311	16,13
socialna varnost	910.820	7,69
skupaj	11.836.804	100,00

Vir: Občina GVP

Pomembnejše investicije v letu 2013

oskrba s pitno vodo v porečju Sore-EU	1.147.583
Porečje Sore – odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Sore (EU)	1.153.248
Porečje Sore – čistilna naprava Gorenja vas	41.500
Porečje Sore – vodooskrba	103.600
obnovljivi viri energije – projekt Reaal	117.027
Porečje Sore – kanalizacija (sekundarni vodi)	296.603
kanalizacija ob Jezu	300.000
kanalizacija Poljane	50.000
kanalizacija in čistilna naprava Gorenja vas	20.000
dom za starejše občane	303.576
obnova lokalne ceste Poljane-Javorje-Zapreval	316.000
cestni program – posebni razvojni problemi	167.000
cestni program – plazenje, naravne nesreče	140.000
odročni kraji – ceste po krajevnih skupnostih	100.000

Vir: občina GVP

Sprejeti proračun je glede na prvi predlog nižji zaradi zmanjšanja sredstev, namenjenih za projekt Oskrba s pitno vodo v Porečju Sore (za 1,10 milijona evrov) ter za projekt Odvajanje in čiščenja odpadnih voda v porečju Sore (za 217.057 evrov). Medtem se je namreč zaključil javni postopek za izbiro izvajalca del, ponudba izbranega pa je bila ugodnejša od predvidene projektantske vrednosti, ki so jo upoštevali pri pripravi prvega predloga proračuna. Skupna vrednost investicij za oba projekta tako po novem znaša 5.555.007 evrov, pri čemer bodo 76,46 odstotka upravičenih stroškov sofinancirali z evropskimi in državnimi sredstvi. »Zato smo zmanjšali tudi načrtovano zadolževanje z 1.500.000 na 600.000 evrov. V drugem predlogu proračuna pa smo predvideli tudi prihodek iz naslova rente RŽV-ja v višini 399.473 evrov in sredstva na računu v višini 570.118 evrov,« je pojasnila Jana Kristan, ki od upokojitve Branke Srša vodi proračun in finance na Občini Gorenja vas - Poljane.

S posojilom pridobljena sredstva bodo v celoti namenjena za sofinanciranje projektov odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter oskrbe s pitno vodo. Kljub zadolževanju za dobo desetih let občina po besedah Kristanove ostaja krepko pod dovoljeno višino zadolženosti in je še ved-

no ena izmed manj zadolženih občin na Gorenjskem oziroma v Sloveniji.

Več sredstev tudi za druge projekte

V sprejetem proračunu so nekaj več sredstev namenili tudi za druge potrebe, ki so se pokazale v vmesnem času, in jih bodo financirali s porabo predvidenih sredstev stanja na računu. Tako je na primer za obrambo in ukrepe ob izrednih dogodkih predvidenih 94.882 evrov oziroma za 10.000 evrov več, prav za toliko pa so se povečala tudi sredstva za obnovo gozdnih poti, na skupno 30.000 evrov. Več sredstev bodo namenili še za re-

konstrukcijo in adaptacijo Rupnikove linije (skupno 49.500 evrov), za STC Stari vrh (skupno 120.000 evrov), za obnovo obzidja pokopališča v Poljanah (30.500 evrov), za obnovo Fortunove brvi v Gorenji vasi (s 7.000 na skupno 23.500 evrov), 90.000 evrov za obvozno cesto za Visoko, 140.000 evrov več pa bo v letu 2013 namenjenih za obnovo kulturnega doma v Gorenji vasi (skupno 177.500 evrov). Za njegovo obnovo so v vmesnem času pridobili tudi državna sredstva za obdobje 2013–2015 v skup-

Foto Ciril Alič

ni višini 230.028 evrov. Bistveno so povečali tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in gradnjo občinskih cest, in sicer s 444.884 na 732.595 evrov – največ (za 210.000 evrov) na račun povečanja sredstev za lokalno cesto Poljane-Javorje-Zapreval.

»Več kot polovica sredstev (55 odstotkov) proračuna 2013 je namenjenih investicijam in investicijskim transferom, med katerimi imajo prednost tiste, ki so podprte z evropskimi sredstvi, ker lastna sredstva občine ne zadoščajo za vse projekte,« je še pojasnila Jana Kristan in dodala, da na občini tudi sicer vlagajo velike napore v pridobivanje dodatnih evropskih sredstev.

Tina Dolenc

Vaše prispevke za februarško številko Podblegaških novic pričakujemo do **1. februarja** po elektronski pošti: podblegaskie.novice@gmail.com ali na naslov: Uredništvo Podblegaških novic, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas. Na ista naslova lahko pošiljate tudi sezname prireditev, ki jih organizirate. Prispevkov, ki jih bomo prejeli po tem datumu, ne bo mogoče objaviti!

RAS zbira recepte naših babic

RAS vabi k sodelovanju v Leader projektu Okusi loškega podeželja, in sicer tako, da jim posredujete recepte jedi, ki so jih ob različnih priložnostih pripravljali vaši starši ali stari starši.

V okviru projekta želijo lokalne gostinske ponudnike spodbuditi, da na svoje jedilnike vključijo tradicionalne jedi, narejene iz kakovostnih, lokalno pridelanih živil. »Želimo si, da iz čim več lokalno pridelanih živil oblikujemo različne sezone jedi, tako predjedi, glavne jedi, kot sladice, ki bodo temeljile na receptih naših babic in dedkov. Jedi bo okusu današnjega časa prilagodil kuharski mojster Andrej Goljat iz Kulinarike

Goljat,« je pojasnila Julija Primožič.

Recepte pošljite po e-pošti: julija.primozic@ra-sora.si ali po navadni pošti na naslov Razvojna agencija Sora, Poljanska cesta 2, 4220 Škofja Loka do 15. februarja. »V recepturi opredelite ime jedi, sestavine za pripravo, tudi količinsko, če so poznane, ter postopek priprave. Poleg dopišite vaše podatke, in sicer ime in priimek, naslov ter telefonsko številko ali e-naslov. Med tistimi, ki nam boste posredovali recept, bomo izžrebali nagrajenca, ki se bo lahko brezplačno udeležil kulinarčne delavnice,« je strnila Primožičeva.

L. R.

Trg v Gorenji vasi bo poimenovan po svetovno z

Prof. dr. Ivan Regen je v svetu zelo priznan biolog, ki je raziskoval zvočno komunikacijo žuželk, zlasti murnov, kobilic in čričkov. V domačem kraju še nima ustreznega mesta, zato bo v poklon in zahvalo za njegov doprinos k raziskovanju žuželk po njem poimenovan vaški trg v Gorenji vasi. Uradna slovesnost ob poimenovanju bo ob državnem prazniku 25. junija.

»Iskali smo način, kako bi tako priznanemu rojaku biologu dali ustrezno mesto tudi v domačem kraju in ga поблиže predstavili občanom. Verjamemo, da je poimenovanje trga v občinskem upravnem središču prava izbira,« je odločitev pojasnil župan Milan Čadež. Zato je imenoval komisijo za poimenovanje trga v Gorenji vasi, ki vodi celoten postopek poimenovanja in išče podatke o Ivanu Regnu ter njegovem delu. Sestavljajo jo Valentin Bogataj, Irena Selak, Boštjan Peternel, Luka Šturm in Mira Eržen. Gradivo, ki ga je komisija pridobila iz različnih virov, je bilo osnova tudi za pripravo tega članka.

Najmlajši od treh sinov

Ivan (Janez) Regen se rodil v Lajšah nad Gorenjo vasjo 9. decembra 1868 kot tretji sin materi Mariji, po domače Mini, in očetu Ru-

dolfu. Oče je bil v Trstu rojen Slovenec Režen (Eržen), a so ga Lahi vpisali kot Regena, ker so namesto črke ž pisali g.

Čeprav je bil oče uspešen tkalec, je družina zaradi uvoza industrijsko proizvedenih tkanin zašla v finančne težave, zato je moral oditi služiti kruh kot rudar na Koroško. Mati, Gričarjeva iz Žirovskega Vrha, je tako ostala sama z najmlajšim sinom Ivanom, saj sta starejša dva, Jože in Miha, takrat že odšla od doma. Prvi se je šolal v Ljubljani, drugi je služil v Borovnici. Mati se je zaradi pomanjkanja morala udinjati pri kmetih kot dninarica, in ker ni imela nikogar, ki bi ji popazil na otroka, ga je jemala s seboj na polje. Tako je Ivan že zelo zgodaj začel raziskovati naravo in živali. Najbolj med vsemi so ga zanimali murni. V enem izmed zapisov je zapisal: »Še in še sem jih opazoval na tistem lepem, s travo poraščenem prostoru v bližini hiše, prvem

Foto iz arhiva Mire Eržen

Najbolj poznan portret Ivana Regna

svojem poskusnem polju. Na ta prostor sem prenašal kot devetletni deček po travniku ujete murne, da bi lažje opazoval njihovo petje.»

Poleg žuželk ga je zanimalo tudi pisateljevanje

Šolanje je začel na Trati v Gorenji vasi, nato v Škofji Loki, nadaljeval pa v semenišču v Ljubljani. Tam se je navdušil za materni jezik in s svojimi sošolci ustvaril literarni krožek. Več let so izdajali tudi leposlovni list Savica, on pa je bil urednik.

Med počitnicami je zbiral narodne pesmi, ki mu jih je mati zapela ali narekovala. Pisal je tudi romantične povesti in se podpisoval kot Ivan Sam. Za šolanje v semenišču je dobil štipendijo in počasi privarčeval dovolj denarja, da si je lahko plačal šolnino za študij naravoslovja na Dunaju, kjer je bil leta 1897 promoviran v doktorja znanosti. Z disertacijo se je že usmeril v proučevanje oglašanja žuželk, zlasti murnov.

Kot gimnazijski profesor je nato poučeval na Dunaju, kjer si je pridobil pravico predavati naravoslovje v nemškem in slovenskem jeziku. Po krajšem službovanju v Oberhollabrunu in na Moravskem je bil leta 1905 premeščen nazaj na Dunaj, kjer je poučeval do svoje upokojitve leta 1919. Poučevanje je jemal zelo resno in se za svoje ure tudi vestno pripravljaj. Skrbel je, da so se do minute točno končale, pri čemer si je pomagal z žepno budilko, ki ga je diskretno opozorila nekaj minut pred koncem, da je uro lepo zaključil. Njegova natančnost in doslednost sta bili tudi vzrok, da je suplent Regen postal zapisnikar nadzorniške konference, kar je takrat veljalo za izredno čast, ki jo je suplent (suplent

Življenje in raziskovanje Ivana Regna bomo podrobno predstavili v tej in naslednji številki Podblegaških novic. Tokrat smo pozornost namenili njegovemu življenju in družini, v drugem pa bomo podrobneje predstavili njegove dosežke, ki se merijo v svetovnem merilu.

Foto iz arhiva Mire Eržen

Družina Regen

nanemu biologu

je bil nekdanji pripravnik na sodišču ali šoli, tudi učiteljski, profesorski pripravnik ali pomožni učitelj na visokih šolah) le redko dosegel.

Tesno povezan z domovino in domačimi

V tem času je že začel s svojimi raziskavami na področju fiziologije živali in bil eden prvih slovenskih znanstvenikov, ki so po 1. svetovni vojni delovali v tujini. Še v času študija, ko si je služil denar z inštrukcijami, je spoznal Wilheima von Guttmana, s katerim sta kasneje postala dobra prijatelja. Guttman pa je bil tudi njegov pomemben mecén. Znanje je Regen črpal tudi pri svetovno znanih zoologih, kot sta Carl Friedrich Wilhelm Claus in Klaus Grobben.

Čeprav je delal na tujem, je Regen ostal zelo povezan s sorodniki in z domovino. V vseh zapisih, v katerih so omenjena njegova pisma, je zaslediti, s kakšno ljubeznijo je pisal o materi, domačih krajih in spominih, povezanih z njima. Vez pa je ohranjal še na en način. Sorodniki so mu za potrebe raziskovanja od doma pošiljali murne in kobilice v posebnih škatlicah, ki jih je Regen naredil prav za to. Dr. Anton Polenec je ob stoletnici rojstva Ivana Regna zapisal, da nihče ni tako dobro poznal murna kot Regen. »Murni, ki so mu jih pošiljali od doma, in kobilice, ki jih je dobival iz domačih senožeti, so napravili Regna za tako velikega znanstvenika.«

Vse svoje imetje in znanstvena dela je zapustil SAZU-ju

Nekaj let pred smrtjo je Regen naznanil, da bo vse svoje imetje, instrumente, aparate, izume in znanstvena dela zapustil Slovenski akademiji znanosti in umetnosti (SAZU). Vendar pa je danes ohranjene le malo njegove zapuščine. Razloge za to je v Loških razgledih leta 1969 zapisal Božo Račič. Kot je zapisal, nacisti prof. Regnu niso hoteli nakazati nobene kurjave, uporaba električnega toka pa je bila strogo normirana in ni zadostovala za ogrevanje stanovanja, ampak le za prepotrebno razsvetljavo. Regen si je zato napravil oljno peč. Olje iz peči se je usodnega 14. februarja 1947 razlilo in vnelo, bližnji stanovalci pa so našli Regna nezvestnega. »Reševalci so ga odpeljali na policijski komisariat, od koder so ga oddali 19. februarja 1947 na psihiatrijo v IX. okraj Lazarettgasse in od tam prepeljali v bolnišnico za duševne bolezni v Steinhof, kjer je 27. julija 1947 tudi umrl.

V njegovo stanovanje so naselili nekega Poljaka, begunca, ki je v pomanjkanju goriva začel kuriti Regnove modele. Po smrti pa tudi knjige in ves drugi material, ki je bil že tako rekoč lastnina SAZU-ja, za katerega se niso dovolj pobrigali, da bi ga prepeljali pravočasno v Ljubljano ali vsaj kje varno shranili,« je še zapisal Račič. Večino ohranjenega gradiva tako hrani SAZU, nekaj pa tudi Prirodoslovni muzej Slovenije in družina pokojnega Marka Aljančiča. Kje je dr. Ivan Regen pokopan, ni znano.

Tina Dolenc

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87
4224 Gorenja vas
D. Š.: SI 63943026

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Gorenja vas - Poljane za leto 2013 (Uradni list RS, št. 107/2012) in Pravilnika o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o vrednotenju programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, ki se sofinancirajo iz proračuna Občine Gorenja vas - Poljane (Uradni list RS, št. 55/04, 108/09) Občina Gorenja vas - Poljane objavlja

JAVNI RAZPIS

za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2013

1. Predmet javnega razpisa so programi in projekti na področju socialno-humanitarnih dejavnosti, in sicer:

- programi socializacije članov;
- rehabilitacijski programi, ki jih izvajalci izvajajo za svoje člane (terapevtske skupine ...);
- programi pomoči članom (postrehabilitacijska pomoč, organizacija tematskih delavnic in podobno);
- posebni socialni programi, ki prispevajo k realizaciji pravic človeka državljana in nediskriminaciji invalidov;
- programi samopomoči, namenjeni odpravljanju stisk in težav posameznikov in skupin;
- drugi programi, s katerimi se rešuje ogrožene ljudi in življenja, programi, ki vsebujejo elemente skrbi za zdravje in reševanje socialnih stisk in težav občanov.

Predmet tega razpisa niso sredstva za sofinanciranje:

- programov redne – obvezne dejavnosti (zakonska ali pogodbeno obveznost), za katere so zagotovljena sredstva iz drugih virov;
- investicij.

2. Pogoji:

Na javni razpis za zbiranje predlogov za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti se lahko prijavijo:

- javni socialno-varstveni zavodi;
- dobrodelne organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih z namenom, da bi reševale socialne stiske in težave občanov, ustanovijo posamezniki v skladu z zakonom;
- organizacije za samopomoč kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih v skladu z zakonom ustanovijo posamezniki z namenom, da bi v njih skupno reševali socialne potrebe svojih občanov;
- invalidske organizacije kot prostovoljne in neprofitne organizacije, ki jih ustanovijo invalidi ali drugi posamezniki v skladu z zakonom, da v njih izvajajo posebne socialne programe in storitve, utemeljene na značilnostih invalidnosti po posameznih funkcionalnih okvarah, ki ogrožajo socialni položaj invalidov;
- druga društva, zavodi, zasebne ustanove in zasebniki, ki imajo v svojih programih elemente skrbi za zdravje in reševanje socialne stiske posameznikov.

Pravico do sofinanciranja imajo izvajalci, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- so registrirani in imajo humanitarno dejavnost oziroma dejavnost socialnega varstva opredeljeno v svojih aktih;
- imajo sedež v občini Gorenja vas - Poljane ali imajo člane društva iz občine Gorenja vas - Poljane;
- program izvajajo na območju občine Gorenja vas - Poljane ali zunaj nje in v njem aktivno sodelujejo občani občine Gorenja vas - Poljane;
- imajo zagotovljene materialne, prostorske, kadrovske in organizacijske pogoje za uresničevanje načrtovanih dejavnosti,

- da imajo izdelano finančno konstrukcijo, iz katere so razvidni prihodki in odhodki izvajanja programa, delež lastnih sredstev, delež javnih sredstev, delež sredstev uporabnikov in delež sredstev iz drugih virov.

3. Višina razpisanih sredstev:

Višina razpisanih sredstev za sofinanciranje programov na področju socialno-humanitarnih dejavnosti v letu 2013 je 18.000 evrov.

4. Obdobje za porabo dodeljenih sredstev:

Dodeljena proračunska sredstva morajo biti porabljena v proračunskem letu 2013, v skladu s predpisi, ki določajo izvrševanje proračuna.

5. Razpisni rok:

Rok za prijavo na javni razpis se zaključuje 28. februarja 2013.

6. Razpisna dokumentacija:

Razpisno dokumentacijo lahko predlagatelji v razpisnem roku dvignejo na sedežu občine Gorenja vas - Poljane ali na spletni strani: <http://www.obcina-gvp.si>.

Vloge, ki ne bodo oddane na predpisanih obrazcih, bodo izločene iz nadaljnjega postopka.

7. Oddaja in dostava vlog:

Vloga mora biti poslana ali dostavljena na naslov: Občina Gorenja vas - Poljane, Poljanska cesta 87, 4224 Gorenja vas, najkasneje do 28. februarja 2013 oziroma najpozneje ta dan oddana na pošti kot priporočena pošiljka.

Predložena mora biti v zapečatenem ovitku, ki mora biti na prednji strani označen z napisom »NE ODPIRAJ – SOC-HUM 2013«. Na hrbtni strani ovitka mora biti označen polni naslov pošiljatelja.

Oddaja vloge pomeni, da se predlagatelj strinja z vsemi pogoji javnega razpisa.

8. Postopek obravnavanja vlog:

Postopek javnega razpisa in razdelitev sredstev opravi Odbor za zdravstvo, socialno varstvo in skrbstvo.

Odpiranje vlog ne bo javno. Vloge, ki ne bodo pravočasne ali katerih vlagatelj ne bo izpolnjeval razpisnih pogojev, bodo izločene iz nadaljnje obravnave.

Izvajalci programov bodo v 30 dneh po končanem razpisu s sklepom obveščeni o izidu razpisa.

Po preteku roka za pritožbe na sklep o dodelitvi sredstev bo župan z izbranimi izvajalci programov sklenil pogodbo o sofinanciranju programov v letu 2013.

9. Dodatne informacije:

Vse dodatne informacije v zvezi z razpisom dobite na Občini Gorenja vas - Poljane, na tel. št. 04/51-83-104 (Anja Hren) ali po e-pošti: anja.hren@obcina-gvp.si.

Župan
Milan Čadež

Še letos bodo zabrnili gradbeni stroji

Na silvestrovo je prišlo potrdilo, da bo gorenjevaško obvoznico sofinancirala tudi Evropska unija s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 3,44 milijona evrov. Ker je skupna vrednost projekta 5,53 milijona evrov, to pomeni, da bo iz bruseljske skupne evropske malhe prišlo več kot tri petine predvidenega potrebne denarja.

Gorenjevaška obvoznica, ki je na trasi IV. razvojne osi in predstavlja del ukrepov za vzpostavitev sodobne daljinske prometne povezave med Posočjem in osrednjo Slovenijo, je že nekaj let tudi v planih direkcije za ceste. Pojasnjujejo, da so naredili vse potrebno, da bi lahko letos med predvidenimi dvanajstimi gradbišči odprli tudi gradnjo na tem.

Trasa obvoznice se začne v krožišču in potem na levem bregu Sore teče do konca vasi, kjer se naveže na regionalno proti Hotavljam. Zgrajenih bo 618 metrov nove obvozne ceste, urejeni bosta dve križišči, zgrajeni podporni in protipoplavni zidovi, urejeni bosta dve avtobusni postajališči in odvodnjavanje. Prestaviti ali zaščititi bo treba nekaj vodov gospodarske javne infrastrukture, urediti prometno opremo in signalizacijo ter protihrupno zaščito. Porušiti bo treba nekaj hiš in spremljajočih pomožnih objektov, kar

pa je iz Ljubljane in Bruslja videti precej manj problematično kot pa iz Gorenje vasi.

Župan Milan Čadež: »Seveda smo veseli, da so se našla evropska sredstva za gorenjevaško obvoznico. V zadnjih letih smo skupaj z DRSC veliko naredili. Državni prostorski načrt smo v celoti speljali na občini, s tem smo pridobili veliko časa in tako uspeli projekt umestiti še v obdobje financiranja EU 2007–2013. Pomembno pa je, da pri petmilijonskem projektu državne cestne infrastrukture prispevamo iz občinskega proračuna le okroglih 100.000 evrov. Povečali se bosta pretočnost prometa in varnost udeležencev v prometu.«

Na občini pričakujejo, da bodo še januarja skupaj z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor kot investitorjem vložili vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo obvoznice. Februarja bo predvidoma objavljen javni razpis za izvajalca del. Če bo javno naročilo potekalo

brez pritožbenih postopkov, župan pričakuje začetek gradnje še v letošnjem letu, projekt pa naj bi bil predvidoma končan do konca 2014.

Dela se bodo nadaljevala tudi v Škofji Loki

Objekti na trasah slovenskih prometnic običajno povzročajo precejšnje zastoje pri gradnji. Marsikdo se še spomni njive do sredine ceste v Goričanah, da o zapletih pri gradnji poljanske obvoznice v Škofji Loki sploh ne govorimo. Tudi pri njej je bila sicer Direkcija za ceste RS uspešna pri zagotavljanju evropskih sredstev, manj pa pri njihovem črpanju. Zanj je iz Evropskega sklada za regionalni razvoj odobrenih 27 milijonov evrov, ki pa jih bo treba počrpati do konca leta 2015. Rok trenutno še ni resno ogrožen.

Gorenjska gradbena družba (GGD), ki je nasledila propadli SCT pri gradnji prve faze (s Trate čez Suho in Soro do predora) sicer nadaljuje z deli, vendar upravni spor še ni rešen. Za predor pod Stenom in cesto do krožišča v Zmincu je bil po propadu drugega slovenskega gradbenega velikana Primorja objavljen nov razpis. Do srede lanskega leta je Primorje sicer že izvrtalo večji del 660-metrskega predora.

Direkcija za ceste je v začetku decembra tudi že izbrala GGD, vendar je bil vložen zahtevek za revizijo. V direkciji pričakujejo, da bi ob ugodnem razpletu dela lahko začeli spomladi. Izbrani izvajalec bo v 24 mesecih moral izkopati zadnjih 124 metrov predora pod

Stenom, 250-metrski reševalni rov, dokončati vsa dela v predoru vključno z elektro-strojno opremo in cesto od predora prek mostov, tudi čez Poljansko Soro, do krožišča v Zmincu.

Na cestah v gorenjevaško-poljanski občini je v teh tednih močno povečan promet. Direkcija za ceste je namreč preusmerila promet do smučarskega centra Cerklje iz Selške doline na Poljansko dolino zaradi plazov na cesti Zali Log–Davča. (Postavitev 14 tabel na sedmih lokacijah jo je stalo približno 12.200 evrov.)

A. S.

KS Javorje v letu 2012

»Javorje so bile eno samo gradbišče«

Aktivnosti v Krajevni skupnosti Javorje so v letu 2012 potekale v okviru razpoložljivih finančnih, organizacijskih in kadrovskih možnosti.

V februarju smo organizirali osrednjo proslavo za kulturni praznik. Istega dne je bilo tudi odprtje novih prostorov vrta v javorski podružnični šoli. Pomagali smo izpeljati tudi miklavževanje v Javorjeh.

Večji del sredstev je bil porabljen za obnovo in vzdrževanje predvsem cestne infrastrukture. Večje obnove so bile izvedene na cesti do hiš Jarčje Brdo 3 in 3 a, na delu vaške poti v Podvrhu, Gorenji Žetini in delu ceste Dolenja Žetina–Suša v dolžini približno 570 metrov. Pri vseh obnovah so krajin v celoti sofinancirali pripravo za asfaltiranje cestišča, razen na odcepu Dolenja Žetina–Suša, kjer je bilo sofinanciranje delno.

Sredstva, namenjena za vzdrževanje cest, so bila porabljena predvsem za obnovo in čiščenje prepustov ter za nekaj asfaltnih zaplat. Sofinancirali smo tudi obnovo vodovoda v Javorjeh, delno zaradi dotrajanosti in delno zaradi izgradnje kanalizacije. Del teh sredstev je bil namenjen tudi za obnovo raztežilnika za Javorje.

Ker je bilo območje krajevne skupnosti v letu 2012 eno samo veliko gradbišče, smo aktivno sodelovali tudi pri reševanju zapletov, ki so bili logična posledica tako velikih gradbenih posegov: dokončanje glavnega vodovoda za vasi Podvrh, Četena Ravan in Zapreval ter

V decembrski številki smo objavili poročila o delu KS Gorenja vas, Poljane, Trebija, Sovodenj in Lučine, tokrat pa objavljamo še poročilo iz KS Javorje.

približevanje zaključka del na celotni kanalizacijski in prometni infrastrukturi. Zaključek del ovira manjši zastoj pri odkupu dela zemljišča, za katerega pa verjamemo, da se bo, tako kot vsi dosedanj, z razumnimi ljudmi v našem kraju uspešno rešil.

Za doseženo gre zahvala vsem svetnikom Krajevne skupnosti Javorje, občinski upravi z županom Milanom Čadežem, strokovnim izvajalcem ter nenazadnje potrpežljivim in razumevajočim krajanom.

Ciril Alič, predsednik sveta KS Javorje

Za trajno sanacijo predvidoma več sto tisoč evrov

V času lanskoletnega obilnega jesenskega deževja se je pod vrtcem in šolo na Sovodnju sprožil zemeljski plaz površinske preperine in nasutja in zdrsel na nižje ležečo javno pot Sovodenj–Podosojnice, takoj nato je zdrsnil tudi del pešpoti pod šolskim parkiriščem. Ker se zemeljski plaz ni umiril, smo začeli izvajati obsežnejše interventne ukrepe, za trajno stabilizacijo pa bo treba izvesti več dodatnih gradbenih posegov.

Razpoke med objektoma so se pojavljale že prej, zato smo v lanskem aprilu, pred pričetkom plazenja, vgradili tri merilce premikov, ki omogočajo redno spremljanje in beleženje premikov. Ti so se po nastanku zemeljskega plazu pričeli postopoma povečevati in so dosegli največjo vrednost med božičnimi prazniki in novim letom. Ker je bilo treba omejiti širjenje plazu in zmanjšati premike med objektoma, smo sredi decembra pod šolskim parkiriščem vgradili 20 jeklenih tirnic v dveh vrstah, ki smo jih na vrhu povezali z AB-vezjo. Ta ukrep ni zaustavil pomikov, zato smo na območju pod vrtcem tik pred novim letom vgradili še dodatnih 40 šestmetrskih jeklenih tirnic v treh do štirih vrstah, povezanih z AB-ploščo, na osnovi česar so merilci zabeležili upad hitrosti premikov.

V dveh mesecih odpeljali 950 kubikov zemlje

Hkrati smo v spodnjem delu plazu stalno odvažali zemljo, ki je silila na nižje ležečo javno pot. Zmanjšali smo naklon brežine in odstranili drevesa. Samo v prvih dveh mesecih od začetka plazenja smo skupaj odpeljali že 950 kubičnih metrov zemljine. Med prvimi ukrepi je bila tudi ureditev poškodovanega vaškega vodovoda, ki je bil na območju plazu, zato je bila sprejeta odločitev, da se nov, nadomestni odsek vodovoda spelje po novi trasi, ki v celoti poteka ob cesti nad šolo do središča Sovodnja. Vrednost del zgolj za prestavitev vodovoda pa je presegla 36.000 evrov.

Ob koncu decembra smo ob robu plazu na igrišču pod šolo in vrtcem naredili dve 16 metrov globoki in eno 11 metrov globoko raziskovalno vrtino, da bi ugotovili način plazenja, sestavo

tal in izvedli druge preiskave, na osnovi katerih bomo plaz trajno sanirali. Prvi izsledki kažejo od enega do pet metrov umetnega nasipa, nato pa zelo raznolike plasti, skozi katere se v globinah pretaka zaledna voda, ki sproža plazenje. Laboratorijske raziskave vzorcev plasti so še v izdelavi.

Sneg ustavil gradnjo opornega zidu

Za zaščito javne poti Sovodenj–Podosojnice in zaježitev plazenja bomo na območju plazu zgradili 30 metrov dolg oporni zid. V prvi polovici januarja začeto gradnjo temeljev opornega zidu je zaustavilo obilno sneženje, že pred tem pa je bilo treba za zagotovitev nemotene gradnje opornega zidu višje dodatno zaustaviti plazečo gmoto z dodatnimi jeklenimi tirnicami. Brežino nad opornim zidom bomo nato primerno utrdili, urejeno bo dreniranje zalednih voda. V delu brežine neposredno pod šolo in vrtcem pa bo za dokončno zaustavitev premikov predvidoma treba zgraditi še dodatno obsežnejšo sidrano pilotno steno – strošek je ocenjen na 270.000 evrov. Še pred tem je za preprečitev posedanja predvideno utrjevanje temeljnih tal vrtca z injektiranjem in vrtinami po metodi »jet grouting«, ki v podobnih primerih izkazuje visoko učinkovitost utrjevanja nestabilnih tal. Za oba ukrepa je treba po reviziji projekta izvesti javno naročilo za izbiro izvajalca del, kar pomeni časovni zamik pri izvedbi.

Slaba nosilnost temeljnih tal je bila ugotovljena že pred gradnjo vrtca, zato je bil prvotno predvideni objekt poglobljen za dodatno etažo, v kateri je zdaj telovadnica, vse s ciljem, da se temeljenje izvede v nosilnejšo podlago. Dodatno so bili skladno z navodili geomehanika zgrajeni poglobljeni temelji do globine petih

Zabijanje tračnic pod šolo

metrov. Zadnje izdatno plazenje je poslabšalo nosilnost podlage, zato zaradi velike globine nosilnih tal običajne metode utrjevanja temeljnih tal ne bi zagotovile želenega učinka in se bo treba poslužiti navedenih ukrepov. Dokler ne bo izveden kritičen obseg sanacije, občina ne izključuje možnostičasne izselitve vrtca.

Vse ukrepe in preiskave tal so vseskozi spremljali in jih usmerjali pooblaščen geološki izvedenci, občina pa je njihovo izvajanje financirala iz proračuna. Do sredine januarja je bilo v ta namen porabljenih 59.000 evrov, predvideni stroški za trajno sanacijo pa so ocenjeni na več sto tisoč evrov. Povzročeno škodo z zahtevkom za pridobitev interventnih državnih sredstev za elementarne nesreče smo prijavili na Upravo za zaščito in reševanje in na Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Zaradi izjemnega obsega plazišča v zahtevnem terenu ob objektih, kot sta vrtce in šola, pričakujemo pozitiven odziv ministrstva.

Boštjan Kočar, Elizabeta Rakovec,
Občina Gorenja vas - Poljane

Foto: Milka Burnik

Pogled na živahen breg pod vrtcem

Kolesarjenje ob Sori

Med projekti, ki jih ob močnem sofinanciranju EU vodi direkcija za ceste, so tudi kolesarske povezave. Tu se kar sama ponuja kolesarska pot ob Sori – od Rovt ali vsaj Žirov do Medvod. Kolesarji se med Hotavljami in Visokim na desnem bregu Sore še lahko nekako znajdejo, nikakor pa ne gre za podobno magistralo, kot je tista med Mojstrano, Kranjsko Goro in Ratečami z nadaljevanjem do Trbiža in potem tako po Kanalski dolini kot proti koroškim jezerom. Tam bi na slovenskem delu trase ob poletnih vikendih že potrebovali vsaj štiripasovnico, toliko je prometa.

Taka kolesarska pot ob Sori pa bi še dodatno obogatila lani z bazenom in okrepčevalnico v Kopačnici ter odprtim Visokim oživljeno turistično ponudbo. Gorskokolesarska pot po občinskih mejah je pač namenjena bolj vzdržljivim, podobnih poti bi lahko v občini zarisali in označili še cel kup, ob Sori pa bi se zanesljivo trlo družinskih kolesarjev, rolkarjev in kotalkarjev.

A. S.

Lesene torbice so zelena inovacija, z gugalnico do zlatega znaka

Zveza lesarjev Slovenije (ZLS) že tretje leto zapored podeljuje priznanji Zlati znak ZLS in Zeleni inovator ZLS. Tako spodbuja sodelovanje vseh lesarskih šol v Sloveniji, da pokažejo gospodarstvenikom in širši javnosti osvojena znanja in veščine diplomantov lesarskih programov. Med nagrajenci sta bila tudi naša občana Kristina Martinčič iz Lučin in Aleš Markelj iz Hlavčih Njiv.

Priznanje Zeleni inovator 2012 je šlo v roke Kristine Martinčič, ki je z delom »Unikatne torbice iz lesa« navdušila komisijo, saj so v svoji proizvodnji, uporabi in reciklaži najbolj ekološko naravnane. Priznanje Zlati znak 2012 je dobilo zaključno delo »Gugalnica« avtorja Aleša Marklja. Gugalnica je bila nominirana tudi na razstavi Šolskega centra Škofja Loka in dosegla tretje mesto.

»Priznanje je zame res lep dosežek in zelo dobra referenca. To pomeni, da sem oblikovala nekaj, kar na slovenskem tržišču še ne obstaja. Priznanje sem prejela prvič, in sicer me je profesorica podjetništva mag. Marija Slovnik prijavila na natečaj,« je začela pripovedovanje Kristina Martinčič. Na enem od predavanj podjetništva je profesorici pokazala že izdelane torbice in Slovnikova je bila nad videhim navdušena.

Martinčičeva ustvarja že od začetka srednje šole. »Takrat so to bila oblačila in dodatki, kasneje sem na Naravoslovno-tehniški fakulteti (smer oblikovanje tekstilij in oblačil), na kateri sem septembra lani diplomirala, spoznala tudi drugačne načine ustvarjanja. Pred leti me je oče navdušil še nad lesom in tako sem počasi začela odkrivati čare ustvarjanja iz lesa. Pri ustvarjanju sem perfekcionista, vseč so mi čiste linije in navdih iščem v preprostih stvareh, tudi v lesu. Cilj mi je izdelati nekaj, česar na trgu še ni,« je pojasnila študentka zadnjega, drugega letnika Visoke šole za lesarstvo in dodala, da je nad izbranim študijem navdušena in hkrati hvaležna, da se je zanj odločila, saj ji je prinesel že veliko zanimivih izkušenj in znanja. Lahko pa se je udeležila tudi natečaja. Izdelala je že veliko izdelkov, večinoma lesenih v kombinaciji z blagom ali kakšnim drugim materialom: »Stenske in stropne svetilke, lesen čevljec, miniaturni levček, podstavki za posodo, hišna številka, nakit, velik počivalnik in seveda lesene torbice »clutch bag,« na katere sem tudi najbolj ponosna.«

Torbice so bile lani razstavljene v sklopu razstave v Sokolskem domu, ki jo organizira Lesarska šola Škofja Loka. »Na razstavi sem bila edina študentka, vendar takrat torbice še niso imele dodelane notranjosti, tako da komaj čakam, da jih znova pokažem oziroma naredim novo kolekcijo,« je pojasnila Martinčičeva, ki še pravi, da les najraje pusti takšnega, kot je –

naraven, saj so že barve lesa, njegova tekstura in nekatere napake tako unikatne, da je škoda to prikriti z dodatnimi barvami.

Tako kombinira različne vrste lesa, z različnimi odtenki, in če le lahko, uporabi kos lesa z zanimivo teksturo, ki potem prikazuje okras na izdelku. »V ustvarjanju in oblikovanju torbic zares uživam. Poleg tega sem zanje dobila še izjemno pozitivne odzive in zato sem se odločila, da jih pričnem tržiti. Te tri, ki so mi prinesle priznanje, bodo najbrž ostale kar pri meni, saj sem se nanje navezala, so namreč prve torbice, ki sem jih izdelala, in bi se jim težko odrekla. Komaj čakam, da zaključim s predavanji in se posvetim izdelovanju nove kolekcije, ki bo, vsaj upam, dosegljiva v raznih butikih

Aleš Markelj je ustvaril že veliko izdelkov, najbolj je ponosen na gugalnico.

in spletnih trgovinah. Pravkar namreč pišem poslovni načrt zanje,« je strnila Martinčičeva, ki še pravi, da gre za torbice brez ročajev, ki se jih nosi v rokah, ali »clutch bags«.

Podpora za inovativno ustvarjanje

Aleš Markelj je že od malih nog v stiku z lesom, saj imajo doma družinsko mizarstvo podjetje, zato ni nič presenetljivega, da je nad lesom navdušen in mu obdelovanje predstavlja izziv. »Vsi izdelki, ki sem jih do sedaj izdelal, so iz lesa. Les ima svoje prednosti, lahko se ga obdeluje, je lep, naraven in topel material,« je pojasnil študent drugega letnika VSŠ za lesarstvo na Biotehniški fakulteti v Lju-

Foto: Tatjana Cankar

Kristina Martinčič že pripravlja poslovni načrt za trženje nagrajenih torbic.

bljani ter dodal, da ljudje les premalo poznajo. Da je postal mizar, ima zasluge oče, ki ga je navdušil nad lesom že v otroštvu. Kot še pove Markelj, ne bi bil mizar, če to ne bi bil tudi njegov oče. Navdih za izdelavo zaključnega dela »Gugalnica« je dobil med izdelavo projektne naloge zaključnega izdelka v srednji šoli. »Kar nekaj časa nisem vedel, kaj bi naredil. Ko pa sem videl jekleno gugalnico, sem vedel, da je to to. Seveda se je ideja vmes še nekajkrat spremenila. Še vedno hranim različice, ki sem jih narisal, in mislim, da sem naredil najboljšo. Veliko mi je pri tem izdelku pomagal tudi mentor Igor Jelovčan.«

Gugalnica je bila razstavljena tudi na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani ob predstavitvi Lesarske šole Škofja Loka. Na razstavi izdelkov Šolskega centra Škofja Loka pa so si lahko obiskovalci ogledali tudi sliko iz lesa, ki jo je Markelj izdelal pod mentorstvom Irene Leban. »Zlati znak mi pomeni veliko – že zato, da nekdo opazi, kaj znaš narediti iz lesa. Nenazadnje je tovrstna nagrada dobra referenca za naprej. Na natečaj me je prijavila Irena Leban.

Ustvaril je že kar nekaj izdelkov, najbolj pa je ponosen na gugalnico. Svoje izdelke je že večkrat razstavljal bodisi v okviru šole, bodisi z družinskim podjetjem.

Večina unikatnih izdelkov, ki jih izdelajo, je za stranke in tako postanejo njihova last. Če razvijejo dobro idejo in izdelajo unikat, potem postane del zbirke unikatnih izdelkov družinskega podjetja. »Izhajam iz družine, kjer se vsi posvečamo lesarstvu in inovativnosti, tako da imam veliko podporo pri svojem delu. Le tako si lahko zagotavljamo uspešnost in dolgoročno prihodnost.« Kot je še povedal Markelj, bo gugalnico obdržal kot lep spomin na srednjo šolo. Če pa bi si kdo zaželel enake, lahko izdela repliko.

Lidija Razložnik

Prešernova nagrada za diplomsko delo je poplačilo za trud

Jasmina Kumar iz Debeni je za svoje diplomsko delo z naslovom Znanje, stališča in vedenje učencev o vsebinah, povezanih z UV-sevanjem, prejela Prešernovo nagrado. Tako je z odliko zaključila študij na Naravoslovno-tehniški fakulteti v Ljubljani in postala profesorica kemije in biologije.

Naravoslovje jo je zanimalo že od malega. V osnovni šoli so bili predmeti kot biologija, kemija, matematika med njenimi najljubšimi. »Po končani gimnaziji sem si želela študij nadaljevati na Pedagoški fakulteti, smer Predšolska vzgoja, a so bili žal sprejemni izpiti. Odločila sem se, da želim vseeno delati z otroki in glede na to, da mi je bilo naravoslovje od nekdaj blizu, je bila smer kemija in biologija odlična izbira.«

Kot pojasnjuje, je odločitev o temi diplomskega dela prišla spontano. »V zadnjem letniku smo imeli pri predmetu Metodologija kemijskega izobraževanja II vaje na temo projektnega dela. S sošolko sva se odločili, da raziščeva, kakšna je učinkovitost sončnih krem, ki so na voljo na slovenskem tržišču ter koliko o zaščiti pred UV-sevanjem vedo učenci v osnovnih šolah. Tematika se mi je zdela zelo zanimiva in aktualna, zato sem projektno delo razširila in nastalo je moje diplomsko delo. Zanimalo me je, koliko o tem vedo učenci, dijaki in študentje ter na kakšen način vključiti to aktualno tematiko v učne ure. Glede na to, da zdravje postaja vedno večja vrednota, se mi je zdelo pomembno, da poskušamo povečati ozaveščenost,« je razložila Kumarjeva.

Pripravila je poskus, s katerim so učenci preverili, koliko UV-sevanja prepuščajo sončne kreme z različni zaščitnimi faktorji, oblačila in sončna očala. Nekateri učenci so eksperiment izvajali sami, drugi so le opazovali. »Po pouku se je ozaveščenost precej izboljšala, tako da je bil moj glavni cilj dosežen. Pokazali so tudi precej zanimanja za nadaljnje učenje o tej temi,« je še povedala.

Hkrati pa opozorila na že znano dejstvo, da je sonce nevarno in da je pomembno, da se pred njegovi

vimi škodljivimi učinki zaščitimo. Najprimernejša zaščita je še vedno senca, pomembna pa so tudi oblačila, pokrivala, sončna očala, sončne kreme ... »Negativne posledice izpostavljanja soncu, kot so kožni rak, opekline, hitro staranje kože, so namreč vedno pogostejše, zato je pomembno, da sami poskrbimo za svoje zdravje.«

Sodelovali so osnovnošolci, dijaki in študenti

Diplomsko delo ji je vzelo veliko časa, največ ga je porabila pri izvedbi učne enote, ki je bila del raziskave, izvedene na OŠ, gimnaziji in fakulteti. »Vsi testiranci so morali dva tedna pred izvedbo učne enote izpolniti anketo in nato ponovno dva tedna po izvedbi učne enote. Test je vseboval naloge, s katerimi smo preverili znanje in različne trditve na temo stališč o UV-sevanju. Potrebno se je bilo pripraviti tudi na učno uro – pripraviti delovni list, zgibanko o UV-sevanju, anketo, predstavitev ... Ko je bila učna enota izvedena, me je čakala še statistika,« se spominja zdaj že profesorica kemije in biologije in dodaja, da ji Prešernova nagrada pomeni ogromno, saj je v diplomsko delo vložila veliko truda in časa.

Je nekakšna nagrada in poplačilo za ves trud in potrdilo, da delo ni bilo zaman. Izpostavila je še, da za kakovostno diplomsko delo ni pomemben zgolj trud, ki ga vložiš v izdelavo, pomembno je tudi, kakšnega mentorja si izbereš. »Jaz sem imela veliko srečo, saj sem imela super mentorico in somentorja, ki sta mi ogromno pomagala na vseh stopnjah nastajanja diplomskega dela. Ko pričneš s svojo prvo raziskavo, namreč nimaš ravno veliko

Jasmina Kumar s Prešernovo nagrado, ki jo je prejela za svoje diplomsko delo.

izkušenj in vsak nasvet pride prav.«

Pa Prešernova nagrada odpira kakšna vrata ali ponuja službo? »Pisnega priporočila ne dobiš, verjamem pa, da mi bo nagrada pomagala do službe, če bom kdaj v položaju, da jo bom morala ponovno iskati. Prvo službo sem namreč dobila že pred nagrado. Mi bi pa ta nagrada vsekakor pomagala pri vpisu na doktorski študij, saj je na večini fakultet preteklo znanstveno delo pomemben del točk pri vpisu (sem spadajo tudi razne nagrade, objavljeni članki ...),« je odgovorila Kumarjeva, ki je službo kot pomočnica vzgojiteljice dobila v vrtcu in tako dela to, kar si je od nekdaj želela in kar jo zares veseli. »Tekom študija sem namreč opravila še poklicni tečaj iz predšolske vzgoje, letos pa sem se vpisala na izpopolnjevanje iz predšolske vzgoje na Pedagoški fakulteti, tako da upam, da me kmalu čaka tudi služba vzgojiteljice,« je strnila prejemnica Prešernove nagrade.

Lidija Razložnik

Knjižnica Škofja Loka

Mladinski oddelek se seli na Namu

Občina Škofja Loka je kupila drugo nadstropje veleblagovnice Nama v Škofji Loki za potrebe oddelka za otroke in mladino Knjižnice Ivana Tavčarja Škofja Loka. Odkup bo izveden v dveh delih. Že v januarju naj bi po zagotovilih pristojnih pričeli z izvedbo minimalnih gradbenih del, ki bi omogočila preselitev oddelka knjižnice na površino okoli 230 m², ki jo je nekoč zasedala restavracija – tj. javni del, brez kuhinje in ostalih spremljevalnih prostorov.

Prav tako je bil konec leta 2012 na javnem razpisu že izbran dobavitelj opreme za ta oddelke knjižnice. V knjižnici in na občini Škofja Loka si želimo in upamo, da bo možno v urejenem (verjetno pa še ne opremljenem prostoru) izvesti proslavo na predvečer slovenskega kulturnega praznika, tj. 7. februarja 2013.

Novi – začasni prostori oddelka za otroke in mladino bodo kljub nekaterim težavam v organizacijskem smislu nedvomno pomenili veliko pridobitev za mlade pa tudi ostale obiskovalce, saj bodo olajšali dostop do gradiva. Gradivo za najmlajše bo namreč postavljeno na ustrežnejše, nižje police. Prav tako bomo lahko pričeli izvajati

nekatero dejavnosti, ki jih do zdaj zaradi prostorske stiske za to skupino obiskovalcev ni bilo možno.

O nadaljnji možnosti odkupa ostalih prostorov Nama za potrebe celotne knjižnice (predvsem prvega nadstropja), pa za sedaj še ni uradnih končnih odgovorov oz. rešitev.

Stiska tudi v Gorenji vasi

Poleg velike prostorske stiske knjižnice v Škofji Loki v naši knjižnični mreži še vedno ostaja nerešen velik prostorski problem krajevne knjižnice v Gorenji vasi. Ker je reševanje še vedno v fazi razgovorov in usklajevanj, na tem mestu ne moremo podati natančnejših pojasnil.

Rešitev knjižničarji in nekateri odgovorni, ki sodelujemo pri tem, še vedno vidimo v ureditvi ustreznih prostorov nad samopostrežno trgovino KGZ v Gorenji vasi. Lastnik prostorov, KGZ, ocenjuje: če bi bila odločitev hitra, bi z deli lahko pričeli v letu 2013 in jih končali v letu 2014. Po ocenah in izračunih bi na tem mestu lahko uredili knjižnične prostore, ki bi Krajevni knjižnici Gorenja vas, predvsem pa njenim obiskovalcem in vsej Občini Gorenja vas - Poljane, prinesli velik korak naprej v razvoju dejavnosti, ki že zdaj odstopa od slovenskega povprečja. Z upanjem na razumevanje med odločujočimi torej pričakujemo njihove hitre in pametne odločitve, saj je delo v prostorih preprosto nevzdržno in nevedno imena te dejavnosti!

Matjaž Eržen

Popis utrdb bo lahko osnova za morebitni

Po drugi svetovni vojni utrdbe niso imele več nobenega pomena, saj se je meja pomaknila nazaj proti zahodu, pa tudi razvoj vojaške tehnologije in obrambna strategija sta bila drugače načrtana kot pred vojno.

V rovih se odvijajo kulturne ...

Zapuščena gradbišča in nedokončani bunkerji so domačinom ponudili možnost dodatnega zaslužka. Ostanke železniških tirov in pragov, več sto kilogramov težke železne strelne line so bili zelo iskan gradbeni material za hiše, mostove ... pa tudi trgovci in kovači so za železno blago dobro plačali. Šele kasneje, ko je bilo z zakonom prepovedano odnašanje železa iz bunkerjev, se je uničevanje utrdb v veliki meri ustavilo.

Bunkerji so bili pozabljeni, zapuščeni, prepuščeni zobu časa, zanimivi le še za igro otrok. Pogled na utrdbe se je začel spreminjati šele pred dobrim desetletjem. Dušan Škrlep je po obisku čeških utrdb pričel z raziskovanjem in zbiranjem podatkov o naših utrdbah ter skušal vzbuditi interes po turistični oživitvi naše zgodovinske dediščine. Tudi Beno Kavčič iz Žirov je že takrat poznal potencial, ki ga utrdbe ponujajo, zato je obiskovalcem skozi turistične ogledske skušal približati pomen in razsežnost gradnje utrdb.

V letih 2004–2005 je Lokalna turistična organizacija (LTO) Škofja Loka delno označila poti do večjih objektov, izdala zloženko o Rupnikovi liniji ter usposobila lokalne vodiče. Utrdbe so bile polne nesnage, vode, deloma neprehodne in dokaj nevarne za obiskovalce, zato se je bilo stvari treba lotiti na začetku.

Češki zgled

Leta 2006 je tedanji župan Jože Bogataj organiziral ogled utrdb na Češkem, kjer jih že vrsto let uspešno turistično tržijo. Na ogled je povabil vse, za katere je menil, da lahko s svojo dejavnostjo, idejami ali kako drugače prispevajo k oživitvi in turistični promociji naših utrdb – lastniki zemljišč, na katerih so utrdbe postavljene, turistični vodniki, turistično društvo, LTO Škofja Loka, občinska uprava. Vsi so bili nad ogledom čeških utrdb izredno presenečeni, vrnili so se polni idej in volje do sprememb. Že jeseni je Turistično društvo Gorenja vas s pomočjo gorenjevaških jamarjev, vodičev, lastnikov in domačinov or-

ganiziralo dve očiščevalni akciji, temeljito so očistili podzemno utrdbo na Hrastovem griču in jo naredili prijaznejšo za obiskovalce. Že naslednje leto je občina s kopijami originalnih vrat zaprla oba vhoda v utrdbo in jo na ta način zaščitila pred neželjenimi posledicami.

Zaradi lažjega pridobivanja evropskih nepovratnih sredstev je občina obe največji podzemni utrdbi, Goli vrh in Hrastov grič, z odlokom uvrstila med kulturne spomenike lokalnega pomena. Prijavili smo se na evropski projekt CULH:EX Brezmejna doživetja kulturne dediščine, kjer smo pridobili kar 95 odstotkov sredstev iz EU in od države. Uspelo nam je odkopati prvotni vhod v utrdbo na Golem vrhu, pridobili smo obnovitveni načrt za utrdbo, postavili nekaj obvestilnih in informacijskih tabel.

Pred odkopom prvotnega vhoda je bil edini možen vhod in izhod iz utrdbe skozi strelno lino, kar je bilo za obiskovalce velikokrat neprijetno in tudi nevarno. Z novim vhodom smo poskrbeli, da je vstop prijaznejši, manj naporen, hkrati pa tudi omogoča ogled utrdbe večjemu številu ljudi.

Utrdbo je bilo potrebno očistiti in zaščititi še ostanke predmetov, ki so se ohranili v njej. Študenti arhitekturne delavnice so pripravili manjšo razstavo, kjer so nanizane njihove ideje za oživitev in uporabo utrdbe. Dvorane v njej so izredno akustične, zato so zanimive za prirejanje koncertov; vsako leto svoj novoletni koncert v njej priredi MPZ Alpina iz Žirov.

Za popestritev in popularizacijo utrdbe smo v enem od mnogih rogov postavili balinišče, kjer se odvijajo letni turnirji. Privlačnega balinjanja z lesenimi krogli se udeleži veliko tekmovalcev, zanimivo pa je tudi za obiskovalce, ki se ob navijanju za izbrano ekipo lahko tudi okrepčajo. Do utrdb je napeljana tudi elektrika, ki omogoča lažjo izvedbo različnih prireditev. Zahvaljujemo se lastnikom zemljišč, ki so nam dovolili poseg za vkop napeljave.

Tematska pot je dobro obiskana

Občina sodeluje tudi z Gorenjskim muzejem, kjer bodo ostaline, ki jih je še mogoče

Eden izmed bunkerjev ob tematski poti.

zemljevid Rupnikove linije

... in športne prireditve.

ohraniti, restavrirali, ustrezno zaščitili in jih smiselno uvrstili v muzejsko zbirko, ki bo postavljena v notranjosti utrdbe. Trudili se bomo, da bomo preko razpisov zbrali potrebna sredstva za elektrifikacijo notranjosti utrdbe in predstavitev utripa dogajanja iz časov gradnje.

Tudi sedanjí župan Milan Čadež je velik ljubitelj utrd in zgodovinskega dogajanja med obema vojnama, zato aktivno sodeluje pri oblikovanju dolgoročnih ciljev in načrtovanju aktivnosti za večjo prepoznavnost utrd in njihovo umestitev med največje slovenske zanimivosti.

Izbrana je bila tudi Komisija za oživitev utrd, v kateri sodelujeta tudi profesor zgodovine dr. Dušan Nečak in mag. Zvezdan Marković, načelnik kustodiata v Vojaškem muzeju Slovenske vojske. Njena prvenstvena naloga je postaviti vizijo in strategijo za doseg načrtovanih ciljev, pa tudi zbiranje gradiva in drugega materiala za muzejsko zbirko.

Turistično društvo Gorenja vas je izdelalo tematsko pot po Rupnikovi liniji, ki vodi iz Gorenje vasi mimo Ferjanca do utrdbe na Hrastovem griču. Je dobro obiskana, obogatena s tematskimi tablami, ki obiskovalcem nudijo informacije o gradnji in namenu utrd. Poleg že vzpostavljene tematske poti načrtujemo tudi izdelavo krajše, ki pa bo prav tako zanimiva.

V ustanavljanju je Društvo ljubiteljev utrd, ki bo skrbelo za ohranjanje zgodovinske dediščine, ustvarjalo ideje za popestritev in oživitev utrd, se povezovalo z drugimi podobnimi društvi in z različnimi aktivnostmi skušalo ljudi informirati o izjemni zapuščini, ki je obstala prav na našem področju. Dva od članov bodočega društva, Matjaž Šifrar in Janez Ržek, že kar nekaj let sistematično popisujeta utrdbe od Golega vrha, prek Blegoša do Ratitovca. Samo v območju Blegoša jih je več kot 100. Vsako utrdbo vpišeta v GPS sistem in jo shranita v še neobjavljenem delu Geopedije. Teh podatkov do zdaj ni zbral še nihče, zato je njuno delo izjemnega pomena, plod nešteto prehojenih ur po strmih, zaraščenih in brezpotnih predelih. Vsi, ki želite postati člani društva in svoje navdušenje deliti z drugimi, pokličite na tel. št. 031/685-524.

Muzejska zbirka na Golem vrhu

Zahvaljujemo se vsem, ki se trudijo za ohranitev in oživitev utrd, lastnikom zemljišč za potrpežljivost in pripravljenost za sodelo-

vanje, predvsem pa hvala Milošu Habrnálu za podporo in informacije, ki nam jih na podlagi svojih bogatih izkušenj s področja raziskovanja utrd že od vsega začetka nesebično nudi.

Zavedati se moramo, da so utrdbe Rupnikove linije izjemen turistični biser, ki ga je treba ohraniti in ga ljudem predstaviti na zanimiv način. V utrdbi na Golem vrhu želimo postaviti muzejsko zbirko, ki bo ljudem približala dogajanje med obema vojnama, gradnjo in pomen utrd. Prosimo vse, ki še hranijo kakršen koli predmet iz tistega obdobja, fotografije, zapise in podobno, da nam sporočijo možnosti za obogatitev muzejske zbirke.

Pomembno je, da vsi občani aktivno sodelujemo pri oblikovanju prepoznavnosti naše zgodovinske zapuščine in s tem celotnega območja, saj bomo le na ta način lahko postali uspešna in turistično prepoznavna slovenska občina.

Vedeti moramo, da turizem niso samo stavbe, številne pohodne in kolesarske poti, čudoviti razgledi. Turizem smo predvsem ljudje in le skupaj lahko ustvarimo nove priložnosti, ki nam bodo omogočale boljše in kvalitetnejše življenje.

Marjeta Šifrar, fotografije iz arhiva občine

»Najdba« v enem izmed rogov

LAS loškega pogorja vas v okviru projekta »MOJ EKO VRT« vabi na predavanji:

OBREZOVANJE SADNEGA DREVJA IN CEPLJENJA

Predavala bo Tatjana Zupan, ki ima dolgoletne izkušnje na področju sadjarstva.

Prikaz bo:

- 30. 1. 2013 od 15. do 17. ure Pr' Jakuc (Štefan Inglič), Srednja vas 2, Poljane,
- 6. 2. 2013 od 15. do 17. ure Pr' Leben (Zdravko Bogataj), Bukovica 30, Selca,
- 6. 3. 2013 od 15.30 do 17.30 ure Pr' Okršljan (Janez Kožuh), Sv. Florjan nad Škofjo Loko 2, Škofja Loka,
- 13. 3. 2013 od 15.30 do 17.30 ure Pr' Blaževc (Germana in Miroslav Pivk), Izgorje 5, Žiri

MEŠANI POSEVKI IN KOLOBAR

Predavala bo Ana Ogorelec iz Kmetijsko-gozdarskega zavoda Ljubljana.

Predavanje bo:

- 5. 2. 2013 ob 19. uri v DPD Svoboda v Žireh,
- 7. 2. 2013 ob 19. uri OŠ Ivana Tavčarja v Gorenji vasi (mali vhod v OŠ),
- 12. 2. 2013 ob 19. uri v Domu čebelarjev ČD Škofja Loka v Brodeh,
- 14. 2. 2013 ob 19. uri v predavalnici OŠ Železniki.

Vsebina obeh predavanj je na vseh lokacijah enaka.

Predavanja so brezplačna, prijave pa obvezne. Prijavite se lahko po e-pošti: info@las-pogorje.si (navedite tudi ime, priimek in telefonsko številko) ali po telefonu: 04/51-20-131.

Projekt »Moj eko vrt« se izvaja v partnerstvu LAS loškega pogorja, Kmetijsko-gozdarske zadruge, z. o. o., Škofja Loka ter občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri in je financiran iz sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, nacionalnih sredstev ter sredstev partnerjev.

Poskrbite za redno čiščenje in vzdrževanje MKČN

Le postavitev male komunalne čistilne naprave (MKČN) ni dovolj, da se zadosti predpisom, ampak je treba skrbeti tudi za njeno redno vzdrževanje. Tako lastniki poskrbijo za optimalno delovanje naprave in ustrezne rezultate obratovalnega monitoringa.

Na spletni strani Gospodarske zbornice Slovenije je objavljen seznam MKČN, ki ustrezajo zahtevam: http://www.gzs.si/slo/panoge/zbornica_komunalnega_gospodarstva/55005.

O tem, na kaj vse je dobro biti pozoren pri nakupu male komunalne čistilne naprave (MKČN), smo že pisali, več pa lahko izveste tudi na predavanjih, ki jih na to temo organizira Razvojna agencija Sora. Poleg optimalnega delovanja pa mora MKČN med drugim zagotavljati tudi ustreznost iztoka iz komunalne naprave. Monitoring iztoka ureja Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu, izvajanje ocen obratovanja pa je obvezna javna služba, ki jo v občini Gorenja vas - Poljane izvaja Režijski obrat občine. Kot je pojasnila Kristina Knific z občine, je prve meritve treba opraviti le v primeru, če MKČN nima izjave o skladnosti. Kasneje obratovalni monitoring lahko izvaja akreditiran laboratorij – na občini sodelujejo z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj –, s tem pa preverijo ustreznost delovanja MKČN. Rezultati merjenja iztoka ne smejo presegati mejnih vrednosti, to je KPK (kemijske potrebe po kisiku) 150 mg/l in BPK5 (biološke potrebe po kisiku) 30 mg/l.

Da bi lastniki MKČN zadostili tem potrebam, je dobro, da redno preverjajo njeno tehnično brezhibnost, da redno čistijo primarni usedalnik, kjer se nabirajo tudi trdi odpadki, in skrbijo za redno naročanje odstranjevanja

V tokratni številki predstavljamo možne načine urejanja odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode za Lajše, Laniše, Laze, Leskovicu, Lom nad Volčo, Lovsko Brdo, Malenski Vrh, Mlaka nad Lušo, Nova Oselica, Podgora in Podjelovo Brdo. Bistvenih posebnosti in opozoril v operativnem programu odvajanja in čiščenja odpadne komunalne vode za ta naselja ni, katere možnosti so v posameznem kraju na voljo, pa je razvidno iz tabele.

odvečnega biološkega blata, ki nastaja v procesu biološkega čiščenja, kar stori izvajalec javne službe.

Kako poteka monitoring

Monitoring se izvaja tako, da se vzame vzorec vode na dotoku in iztoku iz MKČN, nato pa se v laboratoriju določi njun KPK in BPK5. Upravitelj MKČN mora paziti, da MKČN obratuje skladno z navodili, in opravlja redne servise. Če pa so vrednosti presežene, je treba poiskati vzrok in ga odpraviti, potem pa ponoviti vzorčenje in analize.

Tina Dolenc

Predavanje o vzdrževanju MKČN

Predavanje na temo Zakaj in kako skrbeti za malo čistilno napravo – praktični nasveti, bo v četrtek, 24. januarja 2013, ob 17. uri v občinski dvorani v Gorenji vasi. Udeležba je brezplačna, za več informacij lahko pokličete na Razvojno agencijo Sora na številko 04/62-02-226 ali 041/262-303.

Možni tipi odvajanja komunalne vode in predvideni stroški zanje po posameznih naseljih

naselje	število objektov	št. populac. enot v objektih	način odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode	predvidena skupna vrednost investicije (v €)
Lajše	3	12	MKČN	13.300
			nepretočne greznice	15.900
Laniše	19	73	MKČN	79.900
			nepretočne greznice	89.700
Laze	10	28	MKČN	40.000
			nepretočne greznice	42.000
Leskovicu	28	95	novi kanalizacijsko omrežje	435.650
			MKČN	118.500
			nepretočne greznice	134.100
	6	12	MKČN	24.000
			nepretočne greznice	25.200
	1	5	nepretočne greznice	4.200
Lom nad Volčo	13	44	MKČN	54.600
			nepretočne greznice	61.200
Lovsko Brdo	7	30	MKČN	29.300
			nepretočne greznice	32.700
Malenski Vrh	16	52	MKČN	67.900
			nepretočne greznice	77.100
Mlaka nad Lušo	12	38	MKČN	49.300
			nepretočne greznice	53.700
Nova Oselica	7	20	MKČN	29.300
			nepretočne greznice	32.700
Podgora	48	175	kanalizacijsko omrežje v izgradnji	/
	3	18	MKČN	13.300
			nepretočne greznice	15.900
Podjelovo Brdo	1	3	novi zasebni kanalizacijski omrežje	32.050
			nepretočna greznica	4.200
	35	135	MKČN	146.500
			nepretočne greznice	163.500

Ene populacijske enote je enota za obrnjenitev vode, ki ustrezno onesnужenju, ki ga povzroči en prebivalec na dan.
Vir: Operativni program za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju občine GVP

Zavarovalniška ponudba bo preglednejša

Portal Varčuj24.si omogoča primerjavo ponudb slovenskih zavarovalnic in s tem boljši pregled nad sicer nepreglednim zavarovalniškim trgom. Omogoča brezplačno storitev z možnostjo sklenitve zavarovanja prek spleta. Kot navajajo lastniki portala, podjetje Netprojekt, po dosedanjih izkušnjah kar 70 odstotkov zavarovancev pri medsebojni primerjavi različnih zavarovalnih ponudb najde ugodnejše zavarovanje, kot ga plačuje sedaj. Primerjava zavarovanj je brezplačna, brez obveznosti in lastniško ni odvisna od zavarovalnih družb.

Uporabniki trenutno lahko primerjajo ponudbe turističnih in nezgodnih zavarovanj ter dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja.

Kmalu bo možna tudi primerjava ponudb avtomobilskega zavarovanja. Projektu so se že pridružile zavarovalnice Adriatic Slovenica, Grawe, zdravstveni zavarovalnici Triglav in Vzajemna ter Coris. Direktor družbe Varčuj24 Matej Žilavec: »Naš cilj ni uporabnikom ponuditi najcenejšega zavarovanja, ampak z upoštevanjem kritij in ugodnosti ponudb predlagati najugodnejšo rešitev v izbranem denarnem obsegu. Veseli nas, da so se projektu že pridružile številne največje zavarovalnice pri nas, z nekaterimi pa smo v zadnji fazi pogovora.«

T. D.

V občini bi moral biti prostor tudi za zabave z elektronsko glasbo

Urban Jeram je v preteklem letu požel izjemen uspeh na svetovni »klubski sceni«, saj je na natečaju Burn Residency z zmago med več tisoč didžeji iz vsega sveta osvojil potovanje in učenje na Ibizi ob boku tujih DJ-zvezdnikov. Ta zmaga je tudi prelomnica med amatersko in profesionalno glasbeno kariero.

Urban Jeram je lansko poletje preživel na Ibizi, kjer je za mešalno mizo navduševal obiskovalce največjega kluba na svetu. Ibiza predstavlja center svetovne klubske scene ter idealen prostor za nova poznanstva z vseh področij elektronske glasbe.

Tekmovanje za Jerama ni bilo prvo. Nastopil je že v veliki večini slovenskih klubov ter glasbo vrtel na Hrvaškem, v Italiji, Avstriji, Srbiji, Makedoniji, Albaniji ter vse lansko poletje na Ibizi ter v Barceloni. »Vse se je začelo, ko sem poslal tridesetminutni posnetek za Burn Residency, na katerega se je prijavilo več tisoč kandidatov, izbrali pa so deset najboljših v vsaki državi. Svoje znanje smo nato predstavili še v živo pred publiko in komisijo. Sledili sta zmagi na državnem nivoju in na območju jadranske regije, kar je bilo vstopnica v veliki finale, v samo središče svetovne klubske kulture, na španski otok Ibiza,« je pričel pripovedovanje sedemindvajsetletni Urban Jeram iz Podgore.

Na Ibizi se je srečal z ostalimi desetimi zmagovalci iz vse Evrope. »Kot bi doživljal sanje, sem zmagal tudi med to konkurenco. Nagrada pa ni bila le vrteti glasbo vsak teden v največjem klubu na svetu, ampak živeti med svetovno elito vse poletje. Tako sem spoznal nekatere izmed največjih akterjev v glasbeni industriji, kar mi je odprlo mnoga vrata za naprej,« je povedal Jeram, tudi eden letošnjih občinskih nagrajencev.

Od Trebije do DJ Umeka

Nad elektronsko glasbo se je navdušil že zelo zgodaj. V prvih razredih osnovne šole je strastno zbiral kasete ter z žepnino kupoval prve zgoščenke. »Nekaj denarja sem si prislužil s presnemavanjem novih zgoščenk na kasete in njihovo prodajo. Danes bi me zaradi tega ver-

jetno zaprl,« je hudomušno pripomnil. Takrat je oboževal skoraj vso elektronsko glasbo, ki jo je bilo mogoče dobiti. Leta 1998 je začel vrteti glasbo in se osredotočil na tehno. Vedno pa je rad eksperimentiral z dodajanjem zvokov iz drugih zvrsti.

»Glasba se je v trinajstih letih precej razvila in napredovala, prav tako se je zaradi hitrega razvoja tehnologije spremenil način vrtenja glasbe. Včasih sem vrtel le z vinilnih plošč in bil pri kreativnosti zelo omejen. Danes pa je na razpolago ogromno različnih pripomočkov, računalnikov in efektov, kar ponuja neomejeno kreativnost za DJ-pultom,« je še povedal Jeram, ki je svojo kariero didžeja pričel leta 1999 v klubu na Trebiji. »Klub Heaven in Tomaž Frelj sta bila nepogrešljivi členi pri začetku moje poti. V klubu sem prebil verjetno več časa kot v šoli in doma. Še danes sem mu hvaležen, da me je toliko časa toleriral, ko sem cele popoldneve treniral in mešal tistih dvajset vinilov, ki sem si jih lahko takrat privoščil. Velika zahvala gre tudi dobremu prijatelju Davidu Jenku, Dave J.-ju, ki me je naučil prvih osnov. Dostavljal mi je tudi nove plošče iz Münchna, saj je bilo novitete pri nas skoraj nemogoče dobiti.«

Konkurenca med didžeji je velika tako pri nas kot po svetu. Kot je povedal, je Slovenija sicer precej razvita, sploh glede na velikost države. Imamo veliko dobrih DJ-ev in producentov. Vendar pa je, po njegovem mnenju, zaradi prenasičenosti trga brez nekega drastičnega dejanja ali uspeha skoraj nemogoče uspeti.

Med svoje vzornike uvršča Adama Beyerja, Richija Hawtina in DJ Umeka, pri katerem je nekaj časa tudi delal in tako pridobil izkušnje v video montaži in glasbenem menedžmentu. Kasneje je delal v priznani slovenski video produkciji, kjer se je v kratkem obdobju ogromno naučil. Vse to znanje zdaj uporablja pri delu v svojem podjetju Instinkt Media (www.instinkt.si). Ukvarja se z vsemi vrstami grafičnega oblikovanja, izdelovanjem internetnih strani, video in audio produkcijo ter organizacijo dogodkov.

Izpostavil je še, da je produkcija postala nujna stvar pri DJ-ih, ki želijo uspeti tudi mednarodno. »Sam sem začel producirati že dalj časa nazaj, vendar vedno bolj iz radovednosti. V zadnjem obdobju pa sem na tem področju zelo aktiven. Sodelujem tudi z drugimi producenti, tako da bo v letošnjem letu kar precej novega materiala. Včasih dobim navdih, ko eksperimentiram z zvoki, včasih pri ribolovu. Ponavadi pa me udari kot strela z jasnega ob čisto naključnem trenutku.«

Občani niso enako tolerantni do različnih zvrsti glasbe

Kot prejemnik občinskega priznanja je Jeram v nagovoru občinstvu na občinski proslavi dejal, da mladi iz naše občine morajo na zabavo drugam. Kako torej ocenjuje možnosti za zabavo v naši občini? »Mislim, da je v naši občini dokaj dobro poskrbljeno za druženje in zabavo. S tem mislim na veselice ter podobne prireditve z narodno in komercialno glasbo. Že dolgo pa so prikrajšani ljubitelji elektronske glasbe. Včasih smo imeli redne dogodke vsaj v klubu Heaven, ki pa so ga oblasti iz neutemeljenih razlogov zaprle. Poleg tega se je včasih našel kdo, ki je organiziral zabavo na prostem, na žalost pa je tega vse manj. Vse to izvirja iz netolerance prebivalstva do naše zvrsti glasbe. Za razne veselice nikoli ni bilo problema dobiti prostor in vsa potrebna dovoljenja za izvedbo dogodka. Ko smo omenili, da želimo organizirati prireditev z elektronsko glasbo, so se največkrat pričeli problemi. Zanimivo je tudi, da ljudi naša glasba nenormalno moti, tudi če smo pet kilometrov zunaj naselja, medtem ko veselice potekajo skoraj sredi naselja, pa ni nobene kritike. Resnično upam, da se je toleranca občanov glede omenjenih stvari spremenila. Sem zelo zainteresiran, da se take zabave vrnejo v naše kraje, in sem za to pripravljen storiti marsikaj. Prepričan sem, da lahko s pomočjo občine dobimo primeren prostor ter potrebna dovoljenja, da oživimo dogajanje tudi na tem področju. Bistvo vsega je zadržati mlade v naši dolini brez nepotrebne vožnje in s tem povezane nevarnosti. Mislim, da je vsem dobro jasno, da alkohol in avto ne gresta skupaj,« je dejal prejemnik občinskega priznanja za leto 2012, ki se vrača na Ibizo.

Lidija Razložnik

Za ohranitev kakovosti javnih vrtcev

Ob predlogu napovedanih oziroma predvidenih posegov (Zakon o uravnoteženju javnih financ občin) v sistem predšolske vzgoje v obliki povečanja števila otrok v oddelkih in dela vzgojiteljice v dveh oddelkih je skupina predstavnikov svetov staršev vrtcev prevzela iniciativo medsebojnega povezovanja svetov staršev vrtcev z namenom zaščite interesov naših otrok in ohranitve kakovosti javnih vrtcev.

Tudi v naši občini smo v vrtcih Agata in Zala na podlagi izredne seje zbrali podporo staršev in podpisali izjavo, ki so nam jo posredovali predstavniki sveta staršev vrtcev. Napovedane spremembe so nas, starše, neprijetno presenetile. Kakovost javnih vrtcev je nedvoumna in ne razumemo predlagateljev, ki s takšno lahkoto rušijo tisto, kar se je gradilo in oblikovalo mnogo let.

Ker otroci v vrtcu preživijo zelo veliko časa, se starši zavzemamo, da se kakovost dela javnih vrtcev ne zmanjša. Prepričani smo, da napovedane spremembe vplivajo na kakovost dela. Večje število otrok v skupini pomeni manj pozornosti posameznemu otroku, manj prostora, manj kakovostnega programa in večjo obremenjenost vzgojiteljev. Vzgojitelj bo namreč vedno bolj skrbel le za fizično varnost otrok in se v

manjši meri posvečal izvajanju programa. Starši ne potrebujemo le varstva za svoje otroke, ampak tudi vzgojo in kakovosten program.

Ostro nasprotujemo predlaganim spremembam in predlagatelje pozivamo, da v dobro naših otrok in za kakovostne javne vrtce predlog umaknejo.

Do konca decembra je izjavo podpisalo 114 svetov staršev vrtcev in jih posredovalo predlagateljem zakona (Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije). Prepričani smo, da je potrebno prisluhniti tudi nam kot uporabnikom in plačnikom te dejavnosti. V tem času so predlagatelji nekatere dosedanje predloge že umaknili, glede povečanja števila otrok v oddelku še iščejo ustrezne rešitve. Še vedno pa predlagatelji izključujejo starše

kot zainteresirano javnost v pogajanjih, zato zahtevamo konkretne boljše rešitve glede povečevanja števila otrok v oddelkih, ki bodo ustrezno strokovno utemeljene.

Predlagatelji obljublajo, da bomo s tem starši plačevali nižjo ceno vrtca. Vsi vemo, da to ni res. Občine so v preteklem letu že privarčevale na račun Zakona o uveljavitvi pravic iz javnih sredstev, saj se je velikemu številu staršev povišala cena vrtca. Starši, ki imajo v vrtcu dva ali več otrok, za starejšega otroka ne plačujejo več za razred nižje cene, za mlajšega plačajo 30 odstotkov plačila (prej je bil najmlajši otrok oproščen plačila). Res pa je, da se je ekonomska cena znižala na račun nižjih plač zaposlenih v vrtcu, kar je posledica Zakona o uravnoteženju javnih financ. Obljuba, da se bo plačevalo manj, je pesek v oči. Starši smo pripravljeni plačati enako ali celo več, da se ohrani kakovost naših vrtcev.

Verjamemo v razumno odločitev in spoštovanje naših otrok, staršev, vzgojiteljic in vzgojiteljev.

Tina Kokalj Grebenc,
predsednica sveta staršev Vrtca Agata

Poljane in Poljanci

Dela Iveta Šubica na razstavi

V Štefanovi hiši v Poljanah je bilo v decembru odprte razstave likovnih del domačina, akademskega slikarja, grafika in ilustratorja Iveta Šubica. Razstava z naslovom Poljane in Poljanci je posvečena devetdesetletnici Šubičevega rojstva in odseva njegovo ljubezen do domačega kraja, zapisano v njemu značilni likovni govorici.

»Ljubezen do rojstne pokrajine in njenih ljudi je osrednja tema razstave, pripravljene ob 90-letnici rojstva Iveta Šubica,« je zapisala Mateja Tušek v spremnem besedilu publikacije, ki je bila izdana ob tej priložnosti. Umetniška dela so za to priložnost zbrali in postavili na ogled Maja Šubic, Nives Lunder in Boris Oblak.

Ob odprtju, ki ga je z nezamenljivim kristalnim glasom polepšalo solo petje Ane Jelovčan, so se v Štefanovi hiši zbrali njegovi ožji sorodniki, številni domačini, ljubitelji likovne umet-

nosti, pa tudi nekateri Šubičevi portretiranci. Zbrane je pozdravil tudi župan Milan Čadež, ki je poudaril pomen Štefanove hiše – od tu izvira rod rezbarjev in slikarjev Šubic – kot kulturnega centra ne samo naše občine, ampak vse doline in Slovenije.

Ive Šubic je na razstavljeni platni prenesel domačo pokrajino, Poljance in njihov poseben značaj. Mehka, zaobljena kakor Blegoš, Koprivnik in Stari vrh je duša Poljanca in takšno je imel tudi Ive. Njegov značaj in podoba, ki ju

Igor Dolenec in njegov otroški portret, Ive Šubic kaže na zunaj, sta navadno ostra, kot so ostro zarezano grupe v loško hribovje. Omehča ju pogled na živo naravo, na ptice, domače živali, vse, kar se giblje po gozdu in travniku, in pesem, ki jo poje ta narava.

Ivetova umetniška dela krasijo mnoge poljanske domove, kar se je pokazalo tudi pri pripravi razstave, in prav gotovo znajo njeni lastniki, ki so umetniška dela prijazno posodili za razstavo, o vsaki povedati svojo zgodbo, povezano z njim.

Predstavljene pokrajine so Ivetovi razgledi na domače griče, pogosto z motivom Blegoša v ozadju, v vseh letnih časih in različnih obdobjih umetniškega ustvarjanja. Na njih se odražajo ustvarjalni razvoj upodabljanja krajine in vtisi lepote podblegoške panorame, ki je zdaj precej spremenjena. Med portreti si lahko ogledamo olje njegovega očeta Cirila Šubica v gasilski uniformi, otroške portrete, med katerimi je tudi portret njegove hčerke Maje, portrete vaških posebnostev in »prave modele«, kot bi se jim reklo v današnjem času. Med razstavljenimi deli ne manjka zanj tako značilno delo, podoba ptiča, ki je bila zelo pogosto fantovsko darilo ženinu.

Tadeja Šubic

Na otvoritvi Šubičeve razstave

Repa – za hujšanje ali kot sladica ...

Pred nedavnim smo jo spravili pod streho, saj je lahko zunaj, dokler ne zmrzuje. Če jo posejemo pravi čas, je debela in jo lahko olupimo in naribamo za kisanje. Kadar smo bolj pozni s setvijo, pa jo uporabljamo za vsak dan: naribamo jo v zeleno solato in okus je prav čudovit.

Pripravimo lahko tudi omako, tako da repo na maslu popečemo in dodamo česen, po rahlem praženju dodamo malo moke, vode in paradižnika, dodamo začimbe po okusu in kuhamo do mehkega. Zraven se poda pečenka, meso iz juhe in polno kombinacij lahko poiščemo še sami. Dobra je tudi zraven pireja.

Kadar je obiskovalec starega očeta vprašal, kako pri taki starosti ohranja zdravje, mu je vedno odgovoril: celo življenje jem repo in zelje. To je zdravje. Tega se bomo pričeli zavedati tudi mi in mlajše generacije. V časih starega očeta niso imeli denarja za kakšno drugo hrano, zdaj bomo zavestno pričeli posegati po zelju in repi.

Repa je najbolje shranjena, če jo okisamo. Pred garažo sem pripravila sod, vse skupaj dala na veliko rjuho in ribala. Po plasteh sem natlačila repo in vsako plast solila. Na vrh sem dala veliko vrečo z vodo in zdaj čakam, da bo repa skisana. Če bom imela srečo, bo okusna, lahko pa postane rumena, mehka, celo sluzasta, včasih grenka. Vsako leto kisanje ne uspe in prav tako mi povedo gospodinje, ki imajo s kisanjem veliko izkušenj.

Zaklad zdravja

Kisla repa je v zimskem času pravi zaklad zdravja. Lahko uživamo kar surovo, zelo dobra je kuhana s česnom in lovorovim listom, temu kuhanemu delu dodamo zmečkan krompir in ocvirke, malo popramo in solimo. Tako prip-

ravljena kisla repa je dobra dva ali celo tri dni, a brez krvavice, pečenice ali pečenke menda ne gre po grlu in pri nekaterih se celo obeša po rebrih. Poskusite eno in drugo.

Spomladi odganjajo mladi listi, katere lahko damo v solato za izboljšanje okusa ali pa jemo kar same poganjke. Preden sem pričela s pisanjem, sem naredila še preizkus, ali je pečena zares dobra, in ne morem verjeti, kako super okus ima pečena na maslu, narezana na kolarbarje, debele nekaj milimetrov in malo osoljena. Prileže se k pršutu in listom rukole. Ne pozabite vmes dodati še kakšne vejice rožmarina. Jutri jo bom prelila z jajci in kislo smetano, dodala lističe pršuta in rjavo zapekla, toda prej jo bom malo pokuhala.

V zimskem času je na razpolago korenje, pesa, endivija, por. Vso to zelenjavo naribamo in narežemo, dodamo polovico vsebine sveže naribane repe, okisamo z domačim jabolčnim kisom, domačim olivnim oljem, solimo s solnim cvetom in v tem trenutku ne najdemo nikjer boljše solate.

Očiščevalka organizma

Lahko pripravimo sladico iz repe. Na maslu popečemo majhne koščke repe, da postane malce mehka, damo na krožnike, pokapljamo z medom in potresemo z orehi, dodamo vanilijev sladoled, tega pokapljamo z bučnim oljem. Repa je imela, preden so iz Amerike prinesli krompir, podoben kulinarčni pomen, v današnjih dneh

Foto: Jana Rojc

jo preveč zapostavljamo. Nismo se še pričeli zavedati njenega vpliva na zdravje.

Pomembna je za tiste, ki bi radi shujšali. Nasiti nas, ker ima veliko vlaknin in zelo malo kalorij. Vsebuje zelo veliko kalcija. Repa ima veliko zaslugo, da nam prebava deluje tako, kot je treba, pa tudi k teku spodbuja. Voda, v kateri se kisa repa, je prava očiščevalka organizma. Menda lahko z uživanjem repe v treh dneh shujšamo od dva do tri kilograme. Uživanje repe vpliva na telo poživljajoče in odpravlja bolezni sodobnega časa. Smukavci kuhajo na cerkljanskem in menda ga lahko naredimo tudi iz repinih listov. Sorodniki so mi svetovali: najprej kuhamo krompir, nekaj minut kasneje dodamo repine liste, vse skupaj kuhamo do mehkega, pretlačimo v tekočo pire, solimo, zabelimo z oljčnim oljem ali dobro zaseko. Ali bomo Gorenjci raje jedli kar našo kisko repo?

Jana Rojc

Izšlo je

Moja iskanja

V decembru je bila v Štefanovi hiši v Poljanah predstavitev knjige Metoda Bohinca Moja iskanja. V njih je živahni avtor, doma z Gorenje Dobrave, duhovito zapisal spomine na dožitve v domačem kraju.

Kot je v uvodu povedal avtor, je pobudo za knjigo dala njegova nečakinja Marjeta Kavčič, likovno pa jo je opremil Boris Oblak. Njegova častna gosta sta bila župan Milan Čadež in Tone Mlakar, vodja arhitekturnega biroja v času avtorjeve prve zaposlitve. Program so popes-trile Lana Kavčič (saksofon) in Hana Kavčič (flavta), Živa Bohinc in Klara Ažbe (violina) ter vokalna skupina Lira. Z avtorjem knjige se je pogovarjala Milena Miklavčič.

Kot je povedal, se je številnih dogodkov iz mladosti, ki so imeli tudi življenjski smisel in nauk, spominjal ob vsakodnevnih sprehodih na Rašico. Zanimive in šaljive prigode je pripovedoval tudi nečakinjam, ki so ga vedno z zanimanjem poslušale. Navdih za pisanje pa mu je bila mati, pri kateri je med drugim občudoval njen red in izjemen lepomis.

Knjiga Moja iskanja uči, da na ta svet nihče ne pride z navodili za uporabo. Da je namen

vsakega iskanja odkrivanje, kdo pravzaprav smo, je o delu svojega strica povedala Ana Marija Dolenc, ki je knjigo tudi lektorirala.

Kot je povedal avtor, je bil vedno velik optimist in vesele narave – tako kot njegov oče. Njegova domišljija pa je bila vedno zelo bujna, pomemben razlog zanjo so bili tudi njegovi geni. V očeh nekaterih so njegova dejanja mejila že na avanturizem, kar pa seveda po mnenju avtorja ne bo držalo. V vseh dejanjih je bila prisotna želja in ideja po ustvarjanju, dogajanjih, drugačnosti v novih zgodbah. Nikjer ni mogel biti človek, ki deluje po monotonih vzorcih, objekt za enolično delo. Svoboda in ustvarjalnost sta mu dali smisel za delo in vedno je iskal nove rešitve in nove poti.

Avtor se je ob predstavitvi knjige, iz katere je nekaj odlomkov prebrala Marjeta Bohinc, spomnil prigrad iz mladosti, med drugim o konju Švarcu, o tem, kako si je pridobil kakšen dinar

Foto: Jože Rojc

Metoda Bohinca

za bob pod lesenim podom v cerkvi, kako je kot mladenič kvartal, prijateljaval s sošolcem Milošem, bratom doktorja Milana Gregorčiča, s katerim sta prebirala zgodbe Karla Maya ...

Tadeja Šubic

Knjigo Moja iskanja je mogoče kupiti pri njenem avtorju (tel. 01/53-40-348 ali 041/577-645) in v Štefanovi hiši.

V januarju in februarju ne spreglejte

• 25. januar od 17. do 19. ure: **Začetni tečaj kvačkanja** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 26. januar od 8. do 12. ure: **Cepljenje proti KME** v OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. Prijave niso potrebne. Cena za odnemek: 20 evrov za otroke in 30 za odrasle.

• 29. januar od 17. do 19. ure: **Tečaj vezenja v rišeljeh tehniki** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Tečaj vodi Marija Podvez. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 1. februar od 17. do 19. ure: **Začetni tečaj kvačkanja** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 2. februar ob 10. uri: **Ustvarjalna delavnica: Izdelava pustnih mask** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Cena delavnice: 10 evrov.

• 2. februar od 10. do 14. ure: **Tečaj postenja: Klobuki in baretke** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 50 evrov za odrasle, 45 evrov za otroke. Tečaj vodi Alja Venturini. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 4. februar ob 16.30 uri: **Predavanje Makrobiotika in Gersonova terapija, z roko v roki za zdravje človeka** (z degustacijo) v domu Občine Gorenja vas - Poljane. Predava Ica Krebar. Organizira KORK Gorenja vas.

• 4. do 7. februar: **Predavanje: Pomen ohranjanja kakovosti pridelkov in izdelkov**. Predavanje je brezplačno. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 5. februar od 17. do 19. ure: **Tečaj vezenja v rišeljeh tehniki** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Tečaj vodi Marija Podvez. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 7. februar od 16. do 17. ure: **Meritve sladkorja, holesterola in krvnega tlaka** v prostorih KŠPD (pritličje ZD Gorenja vas). Organizira KOKR Gorenja vas.

• 8. februar od 17. do 19. ure: **Začetni tečaj kvačkanja** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 9. februar od 10. do 14. ure: **Tečaj postenja: Šali v nuno tehniki iz volne in svile** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 50 evrov za odrasle, 45 evrov za otroke. Tečaj vodi Alja Venturini. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 12. februar od 17. do 19. ure: **Tečaj vezenja v rišeljeh tehniki** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Tečaj vodi Marija Podvez. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 15. februar od 17. do 19. ure: **Začetni tečaj kvačkanja** v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu, Škofja Loka. Cena: 30 evrov. Dodatne informacije in prijave pri Katki Žbogar na telefonski številki 04/51-12-460. Organizira RAS.

• 23. februar ob 10. uri: **Likovna delavnica – grafika: Iгла** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Cena delavnice: 7 evrov.

Božični utrinki

V obnovljeni štirni so stale jaslice

Na Hotavljah so v obnovljeni štirni 24. decembra zaživele čisto prave jaslice. Postavila sta jih domačina Tone Peternelj in Milan Kalan ob podpori domačega turističnega društva in vaškega odbora.

Pobuda je padla že kakšno leto prej, priznava Tone: »Z Milanom sva že na prejšnje štefanovo govorila, da bi bilo dobro popestriti novo štirno in v njej postaviti jaslice.« Pri tem je ostalo. »Ko so pa še pri vaškem odboru in v turističnem društvu sprejeli pobudo, nisva mogla kaj, da ne bi držala besede.«

Že jeseni je Tone v Godoviču nabral mah, saj pravi, da je tam najbolj gost. Potem je pri Hotaveljcih potrkal na vrata in zbral zadostna sredstva, da sta z Milanom pri Kiparstvu Konjedic v Stražišču pri Kranju kupila komplet večjih glinenih figuric. Zanje sta odštela prav toliko, kot so darovali Hotaveljci, skoraj 500 evrov: večje figurice so stale skoraj 50, ovčke pa 20 evrov. Jaslice je Tone najprej postavil na svoji terasi, figurice sta z Milanom pritrdila na podlago, potem pa sta jih prestavila v štirno. Tik pred božičnim večerom sta jih ob pomoči Silva Pivka še dokončno uredila, za razsvetljavo pa je poskrbel Roman Demšar. Na predvečer božiča jih je Tone še 'pokadil', kot so bili vajeni včasih.

Foto: Arne Istenc

Ko so bile postavljene, so si jih Hotaveljci hodili ogledovat, najbolj zanimive so bile najmlajšim. »Ljudje so to zelo pozitivno sprejeli, zato ima še večjo vrednost,« je navdušen Milan. »Letos sva jih postavila, malo preverila, kakšne komentarje imajo obiskovalci, no, naslednje leto bo pa še boljše,« obljubljata.

V načrtu imata večjo postavitev s še kakšno figurico, predvsem s svetimi tremi kralji, ki so tokrat še manjkali, malce drugačen hlevček (tega jima je le v dveh urah naredil Miloš Krek, slamo za kritje pa sta izprosila pri Boštjanovcu), poleg ognja pa bi rada postavila še enega ležečega pastirja. Kajti ogenj in pšenica dajeta čar jaslicam.

Načrtov je torej še veliko do naslednje postavitve jaslic decembra, tokratne sta namreč že pospravila takoj po svetih treh kraljih.

Damjana Peternelj

Po informacije o izobraževanjih in poklicih na Informativo

Sejem izobraževanja in poklicev Informativa bo 1. in 2. februarja 2013 na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani že peto leto zapovrstjo na enem mestu predstavil celovito paleto izobraževanj – od srednješolskih do podiplomskih in strokovnih izobraževanj – ter številne poklice.

To je priložnost, da mladi pred uradnimi informativnimi dnevi, ki bosta 15. in 16. februarja, na enem mestu spoznajo vse izobraževalne programe ter dobijo z izobraževanjem in s poklici povezane informacije. Med sodelujočimi bodo predvsem srednje šole in šolski centri iz Ljubljane in okolice, vse štiri slovenske univerze s svojimi članicami, druge visokošolske institucije iz Slovenije in tujine, višje strokovne šole, regionalne razvojne agencije, štipenditorji, institucije, ki nudijo programe za izobraževanje odraslih, državne institucije, javni zavodi, različne nevladne organizacije ter strokovna in interesna združenja.

Obiskovalcem bodo praktično prikazali poklice, predstavili možnosti za zaposlitev po končanem izobraževanju, predstavili pomen razvoja ključnih znanj za zaposlene posameznike in iskalce zaposlitve, predstavili pogoje za vpis v različne izobraževalne programe, pa tudi enotne regijske in druge štipendijske sheme, programe mednarodne mobilnosti in ponudili številne druge informacije, povezane z izobraževanjem in zaposlovanjem. Odrasli pa bodo lahko dobili informacije o programih podiplomskih študijev članic vseh slovenskih pa tudi nekaterih tujih univerz, se seznanili z izobraževanjem za odrasle, se udeležili izobraževanj o vseživljenjski karierni orientaciji ter pridobili uporabna znanja in veščine, ki jim bodo prišle prav na delovnem mestu ali ob iskanju zaposlitve.

Vstop je brezplačen, več o dogodku pa na www.informativa.si. T. D.

Prvi Štefanov tek po Hotavljah

Tekli so za rekreacijo in druženje

Turistično društvo Hotavlj in Vaški odbor Hotavlj vsako leto pripravita druženje vaščanov na štefanovo. Do zdaj so se vsako leto družili pred vstopom v novo leto, letos pa so večer ob baklah izdatno popestrili.

Ob vseh zbranih, ki so okušali ocvirkovco Nežke Demšar ter se greti ob lesenem štedilniku, še bolj pa ob čaju in kuhanem vinu, se je skoraj 30 tekačev pognalo v prvi Štefanov tek po Hotavljah.

Zamisel se je porodila Boštjanu Jezeršku, vodji tekaške sekcije pri ŠDMH: »Večer smo želeli popestriti in na dogodek privabiti še koga, zato mi je prišlo na misel, da bi lahko pripravili še tek, na katerem bi tekli zgolj za druženje in rekreacijo, brez startnine, startnih števil ali za medalje in se skupaj poveseleli ob zaključku leta.« To jim je tudi dodobra uspelo. 3,5-kilometrski tek, ki so ga začeli ob obnovljeni štirni v gornjem delu vasi, zaokrožili v en del vasi do zadružnega doma, nato pa še enkrat mimo starta v drugi del vasi in po glavni cesti nazaj do cilja, so premagali številni domači tekači ter tekači iz okoliških krajev.

Najmlajša, ki se je spoprijela z njim, je bila devetletna Lara Istenič, ki je pritekla na cilj ob spodbudi mame Branke in številnih navijačev. Nekateri med njimi so prišli pogledat in spodbujati, drugi pa so zatrdili, da bodo tekli na naslednjem štefanovem teku, ki s temi obljubami že postaja tradicionalen.

»Moram reči, da nam je vse skupaj zelo dobro uspelo, kljub dežju je bilo tekačev veliko, prednovoletno vzdušje pa je bilo tudi več kot odlično. Zagotovo je to tek, ki veliko obeta in se ga da tudi vsebinsko še precej nadgraditi,« je bil zadovoljen Boštjan Jezeršek.

Damjana Peternelj

Luna nam je svetica celo pot

Turistično društvo Sovodenj je na koncu starega leta poskrbelo za nočno rekreacijo. Organizirali smo pohod ob rapalski meji do glavnega mejnika 38. Za nočni pohod smo se odločili, ker v naši okolici ni takšnih pohodov in menimo, da so zanimivi. Zato smo prej poletni pohod prestavili na zimski čas ob polni luni.

Na Sovodnju se je zbralo okrog sto pohodnikov vseh starosti. Jelko Podobnik, vodja pohoda, je na začetku povedal, kje nas bo pot vodila proti Mrzlemu Vrhu. Pohodniki, ki smo večinoma prihajali iz okoliških krajev ter Cerknega in Žirov, smo se odpravili ob Javorščici do Kašenije, kjer smo imeli prvo okrepčilo. Šli smo naprej mimo Lanišarja do Znojilarja, mimo Ocvirka in do Likarja. Tam smo srečali financarje, ki so nam v komičnem prizoru prikazali dogajanje na nekdanji rapalski meji. Pot smo nadaljevali mimo Tešarja in 38. mejnika, osvetljenega z baklami, ter prišli do koč. Med uro in pol dolgo hojo smo izvedeli nekaj zanimivosti in prigod iz časa rapalske meje, povezanih z domačijami, mimo katerih smo šli.

V novi, še ne dokončani koči PD Žiri na Mrzlem Vrhu so nas pričakali člani TD Sovodenj in nam postregli s čajem, kuhanim vinom in drugimi pijačami ter ocvirkovco.

V dolino smo se spustili čez Černetovše in hrib Marušnik, mimo domačij Na Sivk, Mrkovše ter Korenine.

»Za dobro vzdušje gre zahvala vsem, ki so se pohoda udeležili. Zares je lepo videti zadovoljne domačine in druge, ki se z veseljem družijo tudi na tovrstnih dogodkih,« je vtise strnil predsednik TD Sovodenj Dominik Slabe, ki upa, da bodo v prihodnje sodelovala tudi sosednja društva in bo ta pohod ob zadnji polni luni v letu postal tradicionalen.

Katarina Burnik

Kaj januarja in februarja?

• 26. januar ob 19. uri: **Premiera predstave** v kulturni dvorani na Sovodnju. Organizira KUD Sovodenj.

• 26. januar ob 10. uri: **Finalna tekma v balinanju z lesenimi krogli** v utrdbi Rupnikove linije Goli vrh. Ob 11. in 15. uri voden ogled Rupnikove linije, ob prihodu obiskovalce čaka presenečenje. Organizirata gostilni Na Vidmu in Jager v sodelovanju z Občino Gorenja vas - Poljane. Ob 11. in 15. uri voden ogled Rupnikove linije.

• 26. januar ob 11.30 uri: **14. Mednarodno tekmovanje v smučanju po starem** na Grajskem hribu in na Mestnem trgu Škofja Loka. Organizira Društvo Rovtarji – smučanje in kolesarjenje po starem.

• 26. januar ob 19. uri: **Košarkarska tekma Gorenja vas : Žiri** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.

• 27. januar ob 15. uri: **Predstava** v kulturni dvorani na Sovodnju. Organizira KUD Sovodenj.

• 3. februar ob 16. uri: **Monokomedija »Star fotr« v izvedbi Janeza Hočvarja - Rifleta** v domu Občine Gorenja vas - Poljane. Predprodaja vstopnic v KGZ Hotavlj, Gorenja vas in Poljane. Organizira DU za Poljansko dolino.

• Do 3. februarja: **Razstava slik Iveta Šubica – Poljane in Poljanci** v Kulturnem centru slikarjev Šubic.

• 7. februar ob 18. uri: **Praznovanje ob slovenskem kulturnem prazniku** pred Štefanovo hišo (Kulturni center slikarjev Šubic) v Poljanah. Organizira KD dr. Ivan Tavčar Poljane.

• 7. februar ob 18. uri: **Odprtje razstave del likovnih ustvarjalcev Poljanske doline** v Kulturnem centru slikarjev Šubic.

• 7. februar ob 18.45 uri: **Odprtje fotografske razstave Izidorja Jesenka »Poljanska dolina iz ptičje perspektive«** v Kulturnem domu Poljane. Organizira KD dr. Ivan Tavčar Poljane.

• 7. februar ob 19. uri: **Občni zbor Kulturnega društva dr. Ivan Tavčar Poljane** v Kulturnem domu Poljane. Organizira KD dr. Ivan Tavčar Poljane.

• 8. februar ob 16. uri: **Proslava ob kulturnem prazniku** v dvorani na Sovodnju. Organizira KS Sovodenj.

• 9. februar ob 17. uri: **Osrednja proslava ob kulturnem prazniku »Živimo skupaj brez meja«** v dvorani gasilskega doma na Trebiji. Organizira KS Trebija.

• 9. februar ob 20. uri: **Pustovanje z ansamblom Roka Žlindre** v Zadružnem domu na Hotavljah. Najboljše maske bodo nagrajene. Organizira TD Slajka Hotavlj.

• 12. februar dopoldne: **Odprtje samostojne razstave Simone Kokelj** v Muzeju Šenčur. Razstava na ogled do 3. marca.

• 15. februar ob 19. uri: **Predstavitve pesniške zbirke Anje Eržen Podoba iz daljave** v OŠ Ivana Tavčarja.

• 15. februar ob 19. uri: **Videoprojekcija »Tudi to so poljanski zakladi«; predvajanje projekcije z občinske proslave 2012** v Kulturnem centru slikarjev Šubic.

• 17. februar ob 18. uri: **Holekova Nežika; gledališko branje po prireditvi in uprizoritvi Mirana Herzoga ob 90-letnici smrti Ivana Tavčarja** v Kulturnem centru slikarjev Šubic. Organizirata KD dr. Ivan Tavčar Poljane in Kulturni center slikarjev Šubic.

• 23. februar ob 19. uri: **Košarkarska tekma Gorenja vas : Bloke Novolit** v telovadnici Poljane. Organizira KK Gorenja vas.

• 23. februar ob 20. uri: **Stand up večer s predstavo Klemen na kvadrat** v domu Občine Gorenja vas - Poljane. Organizira KSPD.

• 24. februar: **Pohod skozi vrhpoljske vinograde**. Pot je nezahtevna. Dodatne informacije in prijave pri vodniku Dragu Trčku na telefonski številki 031/364-859. Organizira PD Gorenja vas.

• 2. marec ob 20. uri: **Koncert Ansambla Toneta Rusa** v Kulturnem domu Poljane. Organizira PGD Poljane.

Pogumni zaplavali v Kopačnici, drugi osvojili Kucelj

Odkar je pri Topličarju postavljen bajer, ni 1. januarja brez kopanja. Dogodku sledi pohod na 920 metrov visoki Kucelj, ki ga vsak dan obišče vsaj ducat pohodnikov.

Nekateri so se na prvi dan novega leta odpravili na Kucelj.

Prvi novoletni dan je postregel z zares čudovitim vremenom, kar je nedvomno pripomoglo k še boljšemu razpoloženju pohodnikov, ki so se povzpeli na Kucelj. Pohodniki, letos jih je bilo okoli 50, so se na Kucelj podali s Studorja in iz Kopačnice. »Na Kuclju smo se najprej vsi vpisali v vpisno knjigo, nato pa smo skupaj nazdravili novemu letu in seveda na še obilo vzponov,« je povedala Stanka Homec in nadaljevala: »Vsaka gospodinja je s seboj prinesla kakšno sadje, pecivo, pijačo ... Prvič smo se na Kuclju posladkali tudi z omletami. Kuhano vino pa je eden izmed pohodnikov prinesel kar

v košu, saj je bilo tako najlažje.«

Vzdušje na Kuclju je bilo odlično, nad vzponom in dogajanjem na vrhu pa so bili navdušeni tudi tisti, ki so se pohoda udeležili prvič. Pot v dolino oziroma proti Studorju so nadaljevali po planotah Makovic, od koder so se razprostirali čudoviti razgledi na bližnje in daljne kraje. »Poleg lepega razgleda smo opazovali tudi čredo gamsov, ki se pogosto pase na Makovicah,« je še povedala Homčeva, ki je vse udeležence, če se jim le ni pretirano mudilo domov, na svojem domu pogostila z ješprenjem.

Decembrsko dogajanje v župniji Javorje

Začeli z izdelavo rožnih vencev, končali z igro za tri kralje

December je mesec dolgih večerov in pričakovanj, zato so otroci župnije Javorje pričeli z ustvarjanjem za lepše pričakovanje prihoda božične skrivnosti.

Ker moramo na božič sebe pripraviti duhovno in primerno urediti našo okolico, smo z delavnicami začeli že sredi novembra. Iz slane testa, ki smo ga obarvali, smo izdelovali rožne vence. Okrasili smo jih še s svetlečimi perlicami, da so postali še bolj privlačni in uporabni za našo duhovno molitev in pripravo na božič.

Nadaljevali smo z delavnicami, na katerih smo izdelovali adventne venčke. Otroci so se res izkazali z ustvarjalnostjo kot tudi iznajdljivostjo. Poskrbeli so tudi za zdravo telo, saj so med tem, ko se je sušilo lepilo na venčkih, izkoristili čas in se na novo zapadlem snegu dodobra razživel in nadihal svežega zraka.

Sledil je obisk sv. Miklavža, ki tudi v naši župniji že vrsto let razveseljuje naše otroke. Po krajši zgodbi o Miklavžu so mu otroci zapeli, sledilo je obdarovanje. Miklavž je imel precej dela, saj je moral obdarovati kar 98 otrok, starih od enega do enajst let.

Na naslednji delavnici smo poskrbeli za lepo okrašeno božično jelko. Izdelovali smo

namreč božično-novoletne okraske iz različnih materialov in nastali so privlačni in uporabni okraske.

Ker so bili otroci tako zavzeti za delo, smo jim ponudili, da bi nastopili v kratki igri, s katero bi se predstavili na otroški polnočnici. Z veseljem so jo sprejeli in lepo popestrili večerno mašo z igro Svetloba božične noči – tako z igro kot tudi z igranjem na inštrumente in petjem.

Seveda pa je treba božični čas tudi primerno zaključiti, to so otroci storili z igro Prihod Svetih treh kraljev, ki so jo odigrali ravno na dan treh kraljev pri nedeljski maši.

Pri vseh dogodkih nas spremlja naš župnik Ciril Istenič, ki poskrbi za ves potreben material, pogostitev in dobro voljo, s pomočjo nekaterih mamic. Nobena delavnica se ne zaključuje brez žeganja izdelkov ter pogostitve udeležencev s čajem in piškoti.

Seveda pa je glavni namen delavnic druženje in medsebojno aktivno sodelovanje, kar so otroci v celoti izpolnili – tako številčno kot ustvarjalno.

Bernarda Bohinc

Zvečer so se vaščani zgornjega dela Kopačnice, sicer ne v popolni zasedbi, zbrali pri brunarici TopličAR. »Točno ob sedmih gremo v vodo,« je zbranim dejal Pavle Razložnik, ki je pred tem že poskrbel, da jih ob prihodu iz vode ne bo zeblo. Ob bajerju je zakuril manjši ogenj, ki je prijetno tlel in razsvetlil okolico bajerja. V bajerju so tako zaplavali Slavko Slabe, Boštjan Jezeršek in Pavle Razložnik. Voda ni bila premrzla, k temu je nedvomno pripomogel tudi kozarec kuhanega vina. Kot je povedal Razložnik, je bilo kopanje v zdravilni kopaški vodi kljub temu da je bila zunanja temperatura blizu ledišča, prijetno.

Po končanem kopanju so se zbrali ob ognju, nazdravili na letošnje prvo kopanje in se posladkali z dobrotami, za katere je poskrbel ženski del ekipe. »Kopanje v bajerju na novega leta dan je postala tradicija in obenem tudi druženje vaščanov. Upam, da se bo tako nadaljevalo tudi v prihodnje ter da se bodo opogumili tudi ostali vaščani in se nam pridružili,« je povedal Slavko Slabe.

R. L.

Vaški trg je prvič krasila jelka

Turistično društvo Gorenja vas je letos prvič postavilo jelko, jo okrasilo z lučkami in tako na vaški trg pričaralo nekaj prazničnega vzdušja. Organiziralo je tudi silvestrovanje na prostem.

Vse to na pobudo člana društva Milana Ferenčaka. Novoletno jelko so postavili člani društva ob pomoči Ivana Šubica in Maria Stajiča, ki sta jelko pripeljala na vaški trg.

Silvestrovanja na prostem se je udeležilo veliko občank in občanov, ki so jih pogostili s klobaso in kuhanim vinom. »Občanke in občane moram pohvaliti, da so za silvestrovanje na prostem izkazali zanimanje in prišli v našo družbo. Udeležencem bi se rad opravičil, ker smo deset minut pred polnočjo ostali brez javne razsvetljave, saj se je izklopila. Tudi mi nismo pričakovali, da se nam bo kaj takega pripetilo. Žal nas nihče, ne občina ne KS Gorenja vas, o tem ni obvestil, čeprav smo jih o naših namerah obvestili,« je povedal predsednik TD Gorenja vas Zvone Bašelj in dodal: »Mislim, da si občanke in občani za najdaljšo noč v letu zaslužijo, da je javna razsvetljava priklopljena do jutra, saj je vedno več druženja na prostem ob praznovanju novega leta. Žal smo takoj po polnoči morali zapustiti vaški trg, saj brez elektrike ni bilo mogoče delati,« je še pojasnil Bašelj. Za prihodnje leto obljublja, da bo silvestrovanje takšno, kot mora biti, brez podobnih neljubih dogodkov.

Sicer pa društvo v marcu organizira drugo izvedbo kviza Kako dobro poznaš svoj kraj?, ki bo tokrat v OŠ Poljane. Osnovnošolci se bodo ponovno lahko pomerili v štirih sklopih vprašanj, in sicer na temo geografije, zgodovine občine, znanih osebnosti in novosti na področju turizma v občini. TD Gorenja vas vabi, da se kviza udeležite v čim večjem številu.

Lidija Razložnik

Miklavž ni obdaroval le otrok

Miklavž je obiskal tudi člane TD Žirovski Vrh in obdaril njihove otroke. Poleg zanimive otroške igre na temo priprave daril, avtorice Lucije Kavčič, je bilo srečanje pri Bukovcu posebno tudi zaradi dobrodelnosti. Prebivalci Žirovskega Vrha so mlado družino, ki se je pred kratkim preselila v njihov kraj, razveselili z denarno pomočjo, saj jih je lansko leto prizadel požar.

Foto: Roman Kavčič

Preden je Miklavž ob petju angelov obiskal Zemljo, so zbrani skozi igro spoznali, da se včasih tudi med angeli krešejo mnjenja. Imajo namreč različne poglede na to, kako nekoga obdarovati. Prav tako se včasih sprejo, ko

se soočajo z različnimi željami, ki jih otroci navajajo v svojih pismih in jih nato poskušajo čim bolj uresničiti. Vse želje, ki so jih otroci napisali v pismih, niso uresničljive.

Miklavž je nato razdelil 50 daril. Katja

Šubic je navdušila s petjem ob spremljavi Vide Stržinar na klaviaturah in Lucije Kavčič na kitari. Prijetno presenečena je bila mlada družina, ki zdaj živi v Žirovskem Vrhu. Lani za veliko noč jim je v požaru pogorel kozolec in še drugo imetje. »Na pobudo Tončke Oblak, prostovoljke KORK Gorenja vas, smo v tednu solidarnosti po hišah pobirali prostovoljne prispevke in tako skupaj zbrali 1320 evrov. Zbrani denar smo jim predali ter izrazili veselje in srečo, da so prišli med nas. Vesela in ganjena je bila tudi družina,« je povedala Lucija Kavčič.

Sicer pa društvo v zimskem času nikakor ne miruje. V decembru so člani lahko prebirali društvene novičke in tako izvedeli, kaj vse se je med letom dogajalo in kakšne bodo prihajajoče aktivnosti. »Za otroke smo pripravili ustvarjalne delavnice. Udeležba je bila številčna, otrokom iz Žirovskega Vrha so se pridružili tudi otroci iz Brebovnice. Izdelovali smo okraske za božično drevesce, s poudarkom na angelčkih iz makaronov. Aktivno deluje tudi odrasla folklorna skupina, ki pripravlja novo odsko postavitev. V letošnjem letu načrtujejo, da se bo poleg odrasle folklorne skupine udeležila območnega srečanja tudi otroška folklorna skupina,« je še pojasnila Kavčičeva. Potekajo pa že priprave za Praznik žetve, pričele se bodo vaje za igrane prizore, ki jih bodo uprizorili 28. aprila na Pohodu skozi Zalo – združen bo s Salamiado. »Odigrali bomo nekoliko spremenjene prizore iz dela Ivana Tavčarja V Zali. Dopoldne bo pohod, popoldne pa ocenjevanje in pokušina salam z zabavno-kulturnim programom,« je strnila Kavčičeva.

Lidija Razložnik

Otroci pomagajo otrokom

Natečaj spodbuja prijaznost do drugih

Avla OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas je že tretje leto zapored gostila prireditve ob zaključku vseslovenskega likovnega natečaja z naslovom Otroci pomagajo otrokom – Mladi za boljši svet, ki ga OŠ pripravlja v sodelovanju z RK Slovenije. Na natečaju je sodelovalo 683 likovnih del, 63 zavodov in 102 mentorja.

Program je z besedo sooblikovala Ana Bohinc Dolenc, na klavirju sta se predstavili Lana Kavčič in Ana Koprivnikar, na violini Živa Bohinc, na prečni flavti Hana Kavčič in na kitari Manca Čadež, Špela Koprivnikar in Manca Mravljje. Predstavili so se tudi otroci, ki obiskujejo folklorno skupino.

Zbrane je najprej nagovoril ravnatelj Izidor Selak. »Vseslovenski likovni natečaj Otroci pomagajo otrokom je bil letos, tako kot pretekla leta, izveden na pobudo OŠ Ivana Tavčarja in v sodelovanju z RK Slovenije. Likovni natečaj ima vsako leto svoj slogan, letošnji je Mladi za boljši svet,« je povedal predstavnik RK Slovenije Rudi Zadnik.

V govoru se je spomnil na doktorja Milana Gregorčiča, ki je bil na območju naše občine zelo aktiven na področju Rdečega križa. Že leta 1927 je ustanovil krajevni odbor.

Vsako leto komisija v sestavi Jane Rojc, Silve Karin in Marjete Kepec prejme veliko slik, ki jih je treba pregledati in iz njih izločiti najboljše. Letos so zbrale 31 slik, ki so na ogled v spodnjem hodniku OŠ Ivana Tavčarja. »Namen natečaja je, da se družimo, da smo prijazni drug z drugim, da širimo sonce ... Vedno ko imamo ta natečaj v Gorenji vasi, posije sonce, bodisi nam ga prinesejo otroci bodisi jim ga nudimo in vračamo nazaj mi,« je povedala Jana Rojc.

Ravnatelj Izidor Selak in predstavnik Rudi Zadnik sta na koncu podelila priznanja in nagrade, in sicer eno skupinsko nagrado, enaindvajset posameznih tolažilnih nagrad in devet glavnih posameznih nagrad. Glavni nagradenci so bili določeni za prvo, drugo in tretjo triado. V vsaki so bili nagradjeni trije otroci, ki so prejeli vikend paket za vso družino na Debelem rtiču.

Foto: Lidija Razložnik

Skupinsko nagrado so prejeli otroci OŠ Poljane, ki obiskujejo podaljšano bivanje pod mentorstvom Katje Zorko. OŠ Ivana Tavčarja je prejela dve priznanji, in sicer sta bili nagrajeni Manca Markelj, ki je ustvarjala pod mentorstvom Barbare Radič, in Katja Juhant, ki je osvojila drugo mesto v drugi triadi pod mentorstvom Branka Preloga.

Lidija Razložnik

»Leta pridejo kar sama,« pravi Tomincov Frence

Franc Buh iz Zadobja, ki je že krepko zakoračil v enaindevetdeseto leto, je kot otrok rasel na sosednji domačiji pri Kovkarju. Bil je med mlajšimi v kar številčni družini. Malo v šali rad pove, koliko jih je bilo pri hiši: »Dva taka, dva enaka, dva večja, dva manjša in ena punca, pa izračunajte, koliko je to!«

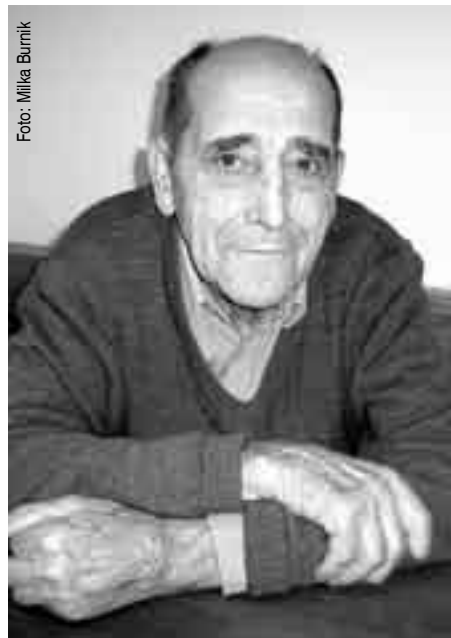

Foto: Milka Burnik

V šolo je hodil najprej v farovž v Lučine. Učil ga je župnik Polanc. Uk je nadaljeval v zgradbi kasnejše trgovine, kjer je že učil učitelj, župnik pa le verouk. Otroci so ubirali bližnjice, da je bila sicer pol ure oddaljena učilnica še bliže. Za malico so nesli s seboj malo kruha, če so ga le imeli. Jeseni ga je včasih zamenjal za kostanj. Prav z veseljem se ne spominja šolskih let, saj je bil večkrat zlasan. Rečeno je bilo, da gredo otroci v šolo trikrat na teden, a je šel enkrat, za druga dva dneva pa dobil neopravičene

ure. Bolj pomembno je bilo gnati ovce na pašo. V vasi je bilo tudi veliko takih, ki so izostajali zaradi pomanjkanja obutve in obleke.

Enkrat je ob koncu šolskega leta sodeloval v igri, kjer se je moral naučiti del recitacije. Še vedno jo tekoče pove in se od srca nasmeje uspeli predstaviti: »Jezušek tam gori v svojem zlatem dvorci svetli križ drži, z angelci sedi. Prve hlače nosim in kleče te prosim zdravja moji mami, ko me zjutraj dramijo, češe in umiva, meni srajčko šiva, sladkih jagod reže, rada s kruhom streže, mleka piti daje, da ga še ostaje. Spremljaj in vodi mi tudi še očeta, ki je gnal teleta past v telečjo stajo, na travnik za ograjo.« Tudi ta pesmica ga spomni na prvega lučinskega učitelja Makaroviča.

Mladi fantje so se družili, ko so hodili k verouku in k maši. V Lučinah so igrali karte, balinali, kockali, pozimi pa so smučali. A tedaj so imele lesene smučke namesto vezi le špago, ki je objemala čevlji ali škorenj. Za kaj dosti uživanja mladostniške razposajenosti ni bilo časa, saj je bil še premlad, potem sta mu sedem let vzeli vojna in vojska.

Po končani šoli jih je bilo na kmetiji pri Kovkarju še veliko. Doma so imeli vozove, vedno potrebne popravil. Oče ga je poslal v Prelesje, da se izuči za kolarja, bognarja. Nekaj malega znanja je osvojil, preden so ga leta 1943 skupaj z mnogimi moškimi iz okolice mobilizirali v nemško vojsko. Enkrat vmes je za nekaj ur prišel celo domov, ne da bi vedel, kakšne so razmere. Doma je našel mamo, očeta in prazen hlev. Kasneje je v jugoslovanski vojski tri leta

služil v tankovski enoti, nazadnje v Osijeku. Domov se je vrnil šele leta 1947.

Praznovala bosta 63. obletnico poroke

Po vojni je domačo kmetijo prevzel brat, Frence pa se je odpravil na delo v železarno na Jesenice. Po tednu dni se je vrnil domov, ker je čutil, da tisto delo in življenje ni za človeka, vajenega kmečkega dela. Oblasti so določile, da bo na prazni podržavljeni sosedovi Tomincovi domačiji, kjer je nekoč živela njegova mama, t. i. ekonomija oziroma kolhoz za rejo živali. Tam je delal kot upravnik. Kasneje je od občine kupil zemljo domačije. Prva leta so sejali oves, pšenico, korenje, repo, največ pa posadili krompirja. Večino so pojedli prašiči, nekaj pridelka so prodali. Redili so tudi po dve svinji, ki sta skotili prašičke za prodajo.

Gozdni delavci, ki so stanovali kar v njihovi hiši, so golcali na državnem. Tedaj so les še majili. Frence je nosil lubje. Veliko je fural, s konjsko vprego je vozil les do prometne ceste. Prepajsal in skupaj zvlačil je ogromno hlodov. Pregovorili so ga, da se v nastajajočem rudniku v Todražu zaposli kot čuvaj. Tudi osem let tega dela je pripomoglo, da zdaj dobiva pokojnino.

Njegova žena je pet let mlajša. Letos bosta praznovala triinšestdeseto obletnico poroke. Rodile so se jima tri hčerke, najmlajša je ostala doma na kmetiji. Imata deset vnukov in dvanajst pravnukov. Radi ga obiščejo in včasih prisluhnejo njegovim pripovedim iz vojnih časov.

V mladosti in tudi v naslednjih desetletjih je bil zdrav in ni potreboval zdravniške pomoči. Zadnje čase pa mu zdravje, bolezni in tegobe let pomagajo lajšati zdravniki v Gorenji vasi in Ljubljani, pa kar gre. Zadovoljen je, da še lahko poskrbi zase.

Milka Burnik

Vrtec Sovodenj

Čarobno v novo leto

Decembra se je v vrtcu Sovodenj veliko dogajalo. Za čarobni zadnji mesec leta smo poskrbeli že zadnji teden novembra, saj smo iz slanega testa izdelali okraske za igralnico.

Za naše dobro počutje poskrbijo ponedeljkove gibalne ure, saj se preoblečemo v športno opremo in v telovadnici telovadimo.

Ker nam zima ni postregla z obilico snega, smo si sami naredili snežake iz vate, da so nas spomnili, da je zunaj kljub lepemu vremenu hladno. Da pa bi bil mesec resnično čaroben, smo v vrtec povabili pravega čarovnika. Otroci so sodelovali v čaranju, saj jih je povabil, da so bili njegovi pomočniki.

Poskrbeli smo tudi za naše prijateljice ptice – postavili smo jim ptičjo hišico. Otroci sosednje igralnice so nam zaigrali glasbeno predstavo Neke zimske noči. Za čarobnost sta poskrbela tudi Božiček in dedek Mraz. Božiček nam je prinesel nove igrače, ki smo jih morali takoj preizkusiti.

Za smeh pa smo poskrbele vzgojiteljice vrtca Zala in enot, saj smo uprizorile predstavo Najpristrčnejši velikan. Predstavile smo jo vsem otrokom vrtca in tudi šolarjem Osnovne šole Ivana Tavčarja. Učenke Srednje vzgojiteljske šole Vena Pilona Ajdovščina pa so nam s predstavo pokazale, da »V dvoje gre lažje«.

Ko smo se v novem letu vrnili v vrtec, nam je mati narava postregla z obilico snega. Naši snežaki iz vate so dobili nove prijatelje iz snega in zdaj je pogled skozi okno nadvse čudovit – sama belina. Na snegu se dričamo, kepamo, skačemo v kopice snega in kar je najpomembnejše, nadvse uživamo.

Tina Linke

Namesto začasne zabave – zasvojenost

Mnogo je mam in žena, ki bi v času kosila z veseljem vrgle televizijo, računalnik in mobilni pa tudi stacionarni telefon skozi okno. Koliko dragocenega časa gospodinja porabi za pripravo obroka, se verjetno tisti, ki buljijo v razne pripomočke za zabavo pa tudi nujno uporabo, ne zavedajo.

Nekateri otroci pa tudi možje so že zasvojeni s temi novodobnimi zabavnimi igračami. Sicer sem se tudi sama zgrozila ob premišljevanju, da brez računalnika ne bi uspela za službo narediti nobene stvari. Torej pred njim sedim od šest do sedem ur na dan.

Kaj pa otroci? Je nujno, da jim starši dovolijo toliko časa prebiti pred ekrani? Znan psihoterapevt Miha Kramli – njegove korenine izhajajo iz naše občine –, ki deluje v Novi Gorici, pravi, da je slovenska družina v hudi krizi. Vsak dan se srečuje z različnimi zasvojenostmi, med katerimi sta tudi gledanje televizije ter brskanje po računalniku in mobilnem telefonu. Pravi, da starši delajo iz otrok čustvene invalide. Čas mehke, permisivne vzgoje se na srečo počasi izteka, a težko bo kar naenkrat biti bolj odločen, ker so današnji starši bili take vzgoje deležni.

Zakaj se je treba z otrokom prerekati, koliko časa bo lahko gledal TV? Starši skrbimo za otroke in tako kot v starih časih bi morali ubogati na prvo besedo, brez posebnega pregovarjanja. Danes popoldne risank ni, ker je lepo vreme in vsi si vzamemo čas za pohod, dihanje svežega zraka in gibanje. Telefona za igranje igrice tri- in štiriletniki nimajo kaj uporabljati, a mnogi že znajo z njim operirati skoraj bolje kakor starši. Med hranjenjem se ne ukvarja z gledanjem televizije in igranjem

igric na računalniku. Do hrane moramo imeti spoštljiv odnos in prav takega, kot ga imamo mi do hrane, ima ona do našega telesa. Jejmo z užitkom, počasi in z zavedanjem, kaj vnašamo v svoj organizem.

Zadnjič sem opazovala pet ne tako mladih ljudi na skupni kavi, vsak je imel svoj telefon v roki, eden je pisal sporočilo, eden telefoniral, druga dva sta gledala slike, peti je brskal po svoji e-pošti. Zakaj so ti ljudje prišli na kavo za skupno mizo?

S telefonom na kavi

Ko imamo obiske, vedno ugasnemo televizijo, radio, telefonski klic preložimo. Ponekod je ekran prižgan ali pa se celo zelo na glas sliši delovanje televizorja in radia, da se ljudje v prostoru ne morejo pogovarjati. Prav bi bilo, da bi se obiskom posvetili v celoti in nas ne bi motilo nič drugega kot tiktakanje ure. Ne mislimo, da si bomo kupili mir, če nas bodo otroci izsilili in dosegli vse, kar si izmislijo. Otrok si mora svoj položaj v družini prislužiti. Ni samoumevno, da je hladilnik poln, da je vsak dan na toplem, da je oblečen ...

V vsakem letu svoje starosti mora otrok opraviti določena dela: mlajši uredijo svoj igralni kotiček, pospravijo dnevno sobo, poravnajo svoja oblačila, starejši pa že kuhajo, čistijo, pokosijo travo in izravajo kašen plevel. Družina živi in k temu življenju morajo prispevati svoj

delež tudi otroci. V določenem obdobju so otroci še dojemljivi za omejitve in sprejemajo dogovore, a v puberteti je že prepozno. Straši morajo majhnemu otroku postaviti meje uporabe računalnika, telefona in drugih naprav. To so pripomočki za občasno zabavo, predvsem pa za nujno službeno in šolsko uporabo. Otroci morajo imeti dovolj natančno postavljeno mejo časa uporabe računalnika, predvsem pa televizija in računalnik nikakor ne spadata v njihove sobe.

Preveč prostora bi porabila, če bi hotela napisati vse škodljive vplive tako zaželenih tehnologij med najstniki. Poudarila bi edino to, da se starši in otroci premalo zavedajo negativnega vpliva facebooka. Mladostniki bi morali biti bolj pozorni, kaj se pogovarjajo, kakšne fotografije dajejo na to komunikacijsko stran. Ko bodo iskali službo, bo vse to nekje zapisano. Ti mladi ljudje, ki so sedaj tako svobodni, korajžno pišejo kletvice, opravljajo, ponižujejo, se perverzno pogovarjajo, zapravljajo svobodo svoje prihodnosti.

Jana Rojc

Donacija

Pomagajmo soobčanom v stiski

Čeprav je brezposelnost v naši občini manjša od povprečja v Sloveniji, je po besedah vodje krajevne organizacije Rdečega križa čedalje več družin, ki potrebujejo pomoč dobrih ljudi za golo preživetje. V težkih razmerah sta se znašla tudi zakonca Šifrar iz Fužin, ki sta bila tako zelo vesela letošnje Petrolove donacije.

Kolektiv bencinskega servisa v Gorenji vasi že več let ob novem letu nameni donacijska sredstva neprofитnim organizacijam v naši občini. Letos so na predlog lokalne enote Rdečega križa 200 evrov podelili zakoncema iz Fužin, ki sta po spletu okoliščin že dve leti v težki finančni situaciji.

Kot je povedala vodja enote Rdečega križa (KORK) v naši občini Marija Knafelj, je delodajalec Šifrarju prekinil delovno pogodbo pod pretvezo, da gre za nekaj časa na čakanje, potem pa bo po izračunih zavoda izpolnjeval pogoje za upokožitev. Šifrar je v to verjel, a izkazalo se je, da to ne drži. Že dve leti ni upravičen do nikakršnega nadomestila, pogoje za upokožitev bo izpolnil šele letos, kot udeleženec vojne za Slovenijo pa prejema le veteranski dodatek.

Marija Knafelj je povedala, da imajo na KORK veliko dela, »komaj za silo pomagamo

rešiti en primer, se že pojavi drugi.« Ljudje se zaradi različnih okoliščin znajdejo v težkem finančnem položaju, nekateri so v trenutni stiski, drugi potrebujejo pomoč dalj časa. Poleg izgube službe ni tako redek razlog za to razpad družine zaradi nasilja v družini, alkohola. Mame ostanejo same z otroki in enim dohodkom, poleg tega morajo pogosto reševati še stanovanjsko vprašanje. »Pomagamo na primer s plačevanjem položnic za elektriko in druge mesečne obveznosti, s hrano, v posameznih primerih tudi urejamo stanovanja tako, da so primerna za življenje,« je povedala Knafljeva.

Milka Bizovičar

Sredstva za pomoč občanom v stiski KORK pridobiva na različne načine. Pred kratkim so tako v sodelovanju s še nekaterimi ustanovami v občini začeli zbirati plastične pokrovčke, članice KORK-a pa bodo v teh dneh začele razdeljevati tudi položnice (nekateri jih boste dobili po pošti), s katerimi prosijo občane, ki lahko prispevajo za pomoč soobčanom v stiski, da to storijo. Veseli bodo vsakega evra, s katerim bodo komu poskušali omiliti stisko, plačati položnico, prispevati za otroke. Kot pravi Knafljeva, stiske staršev prepogosto občutijo tudi njihovi otroci. »Čeprav se vsak po svojih močeh poskuša prilagoditi težkim razmeram – bolezen, starostne stiske, ločitve, brezposelnost, tragedije – mnogi ne zmorejo in jih stiska trajno onesreči. Trenutne ali pa dlje trajajoče težave pogosto spodbudijo samozavest. Kako spodbudno je, če se lahko v takih razmerah obrnemo na sočutnega sosedo, znanca, prijatelja, na nekoga pač, ki je blizu, nas sliši, nam pomaga. Sleherni med nami se lahko znajde v razmerah, ko bo potreboval pomoč. Pri našem Rdečem križu se trudimo za čustveno, moralno in materialno podporo najranljivejšim!« Vsem, ki boste pomagali po svojih močeh, se na KORK-u že skupaj zahvaljujejo. Če ste v stiski, pa pokličite Marijo Knafelj na številko: 041/928-882.

Gospodična učiteljica je bila zelo stroga

V Šolskem muzeju

V mesecu decembru sta v središču pozornosti dobroteljski in obdarovanje. Zato so na naši šoli učenci šolske skupnosti organizirali akcijo zbiranja živil in igrač za vse tiste otroke, ki jim starši ne morejo privoščiti razkošnih daril, niti osnovnih potrebščin za preživetje. Zbrali smo 11 velikih škatek različnih igrač in deset škatek živil, ki smo jih poslali na Rdeči križ v Škofji Loki, kjer bodo poskrbeli, da bo vse prišlo v prave roke.

Ob dnevu človekovih pravic je bilo srečanje Unesco šol. Osrednja tema srečanja je bila medgeneracijsko sodelovanje – podajmo si roko. Unesco šole Slovenije so pripravile program pevske, plesne, lutkovne in improvizirane gledališke nastopov, podelili pa so tudi Unesco certifikate novim Unesco ASPnet šolam in vrtcem po Sloveniji. Med njimi je bila tudi naša šola. Udeležence je nagovorila tudi direktorica Urada za Unesco, Marjutka Hafner, ki je še posebej poudarila pomen poznavanja in upoštevanja človekovih pa tudi otrokovih pravic v današnjem času. Srečanja so se udeležile tri naše učenke skupaj z mentorico – koordinatorico za Unesco na naši šoli, učiteljico Tejo Podgrajšek.

Priznanje Sabini Bohinc

Naši učenci velikokrat sodelujejo na natečajih, bodisi literarnih ali likovnih, in pogosto prejemajo nagrade. Tudi tokrat je tako. Učenka Sabina Bohinc iz 6. b razreda je sodelovala na natečaju Društva za Združene narode za Slovenijo, ki že sedmo leto razpisuje natečaj za osnovnošolce in srednješolce ob dnevu človekovih pravic. Tema letošnjega nagrajnega razpisa je bila »V skrbi za zdravo prihodnost«. Sabina je s svojim likovnim delom »Svet v sadju« prepričala žirijo in v kategoriji 5. in 6. razred osvojila simbolično nagrado, ki jo je prevzela na svečani proslavi ob dnevu človekovih pravic. Njeno delo bo razstavljeno v prostorih Društva Združenih narodov v Ljubljani.

Pokljuko so ponovno obiskali najboljši svetovni biatlonci, ki so se pomerili za točko svetovnega poka-

la. Organizacijski odbor je v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav šolam ponudil brezplačen ogled četrtkovih tekmovanj ter brezplačen prevoz na Pokljuko. Na Pokljuko se je tako odpeljalo tudi 38 učenk in učencev naše šole, ki v letošnjem šolskem letu obiskujejo izbirne predmete s športno vsebino.

Učenci 4. razredov so se odpravili v Ljubljano v Slovenski šolski muzej. Vodič Tomaž jih je popeljal skozi stalno razstavo Šolstvo na Slovenskem skozi stoletja do 1991. Spoznali so razvoj šolstva, ljudi, ki so pomembno vplivali na to, da se danes lahko šolajo prav vsi otroci, ter si ogledali učne pripomočke in šolske potrebščine, ki so jih učenci uporabljali včasih. Najbolj pa so se veselili udeležbe na igrani učni uri naših babic in dedkov. Oblekli so šolske uniforme, si nadeli rokavnike ter se posedli v šolske klopi. V razred je vstopila zelo stroga učiteljica, ki jih je to uro učila lep opis. Naslavljal jo je moral »gospodična učiteljica«, ob pogovoru z njo vstati ter odgovarjati v celih povedih. Le redko je bila z njihovim odgovorom zadovoljna. Pisali so s peresi, ki so jih prej pomočili v črnilo. Pisava jim je šla kar dobro od rok, zelo težko pa so se pri pisanju držali strogih pravil o lepi držbi. Pri pouku so pridno sodelovali ter nič klepetali, saj so se bali stroge učiteljice.

Ugotovili so, da je danes šola veliko prijaznejša do učencev, saj jim dopušča otroško razposajenost in druženje z vrstniki.

Bernarda Pintar

Svet v sadju

Novemu letu so nazdravili s čajem

V poljanskem vrtcu Agata je vsak december zelo veselo. Otroci okrasijo novoletno jelko, se veliko družijo in skupaj pričakajo dedka Mraza, ki jim prinese nove igrače. Ob koncu leta imajo prednovoletni ples.

Tudi letos je bilo tako. Ker smo EKO-vrtec in se trudimo živeti čim bolj v sožitju z naravo, smo se odločili za ples z zeliščno čajanko. Veliko zelišč smo med letom nabrali v okolici vrtca in jih pridelali na zeliščnem vrtu. Skupaj smo pripravili čajno mešanico iz materine dušice, melisine, metine in robidovih listov, listov gozdnih jagod, rmanovih, bezgovih in lipovih cvetov. Vsa zelišča smo dali v vročo vodo in pripravili čaj, ki smo ga osladili z medom. Po plesu, ki je sledil pripravi čaja, so malčki popili topel napitek.

Taka zeliščna mešanica je zelo zdravilna, saj blaži kašelj, pomirja, ureja prebavo in varuje pred prehladom.

Jožica Maček, vzgojiteljica

Na Dobravo bo hrano vozil novi dostavni avto

Medvedki v zahvalo za slike

Z državnega tekmovanja iz znanja o sladkorni bolezni sta učenki Saša Slabe in Katja Štucin iz 9. a prinesli zlati priznanji.

Računalniško tekmovanje Bober je bronasto priznanje prineslo trem učencem četrtega in petega razreda, na državno tekmovanje se je uvrstil Tomaž Potočnik. Izmed tekmovalcev v sedmem, osmem in devetem razredu so trije prejeli bronasto priznanje, udeležbo na državnem tekmovanju pa si je zago-

tovala Nina Bevk.

Sedmošolci so s svojimi mentorji preživeli nekaj dni v ČSOD v Tolminu. Učenci sedmega in devetega razreda pa so se pošteno razmigali na plesnem športnem dnevu.

Zadnji šolski dan starega leta je bil kulturno obarvan. Bolj aktivno in poglobljeno so se učenci seznanili s pomenom dneva samostojnosti in enotnosti ter ga počastili s proslavo. Filmi, oddelčne obdaritve, srečelov so bili v duhu pričakovanih praznikov in božično-novoletnih prostih dni. Decembra se je po šoli sprehajal tudi dedek Mraz.

Na srečanje upokojenih delavcev šole je prišlo šestindvajset nekoč aktivnih pedagoških in tehničnih delavcev. Z igrico jih je razvedrila vzgojiteljska igralska skupina, na šoli pa so si ogledali tudi, kakšne pridobitve so se zgodile

v zadnjem letu. Na vходу v šolo so občudovali pisatelju Ivanu Tavčarju posvečen kotiček, v kleti so se pomudili v prenovljeni učilnici in mimogrede opazili tudi nova vrata učilnic.

Za potrebe prevoza hrane iz matične kuhinje v vrtec na Dobravo je šola kupila dostavni avto.

V pričakovanju izida svojega prvenca, pesniške zbirke Podoba iz daljave, pa živi mlada pesnica, devetošolka Anja Eržen s Sovodnja.

Učenci četrtega in petega razreda podružnične šole Sovodenj so decembra na platno ustvarjali slike domišljjskega mesta. Za razliko od preteklega leta, ko so jih odnesli domov, bodo tokratne krasile stene hodnikov ene od večstanovanjskih hiš nam najbližjega mesta. Lastnik je male umetnike nagradil z medvedki, česar so bili zelo veseli. Otroke iz vrtca in šole je obiskal dedek Mraz ter si skupaj z njimi ogledal bogat kulturni program, ki so ga spletli igralci, plesalci in pevci vseh starosti. Učenci so se medsebojno obdarili s svojimi unikatnimi voščilnicami in knjigami, za katere smo poskrbele učiteljice.

Milka Burnik

Bisernoporočenca

»Ljubezen je treba vzdrževati, pa nikoli ne mine«

Biserno poroko, torej 60 let skupnega življenja, sta praznovala Jožica in Jože Miklavčič, Mlinarjeva iz Suše. Čeprav sta skupaj že toliko časa, pravita, da ljubezen ne mine. Čeprav sta v življenju, tudi v zadnjih letih, doživela nekaj hudih preizkušenj, sta se imela lepo in, kot posebej poudarjata, sta bila vedno enotna.

Zakonca sta se odločila, da si bosta ob 60-letnici poroke ponovno izmenjala prstana v cerkvi. Kot je dejal Jože, se je veliko zgodilo v zadnjih letih, toliko je bilo naključij v življenju, ki so na koncu prišli prav, zato sta čutila, da to morata storiti. »Bilo je drugače kot prvič. Takrat ni bilo maše, poročila sva se v Poljanah, sredi dneva in nikogar ni bilo ob nama. Svatje so prišli na ohcet, ki je bila na Jožičinem domu v Čabračah. Tokrat je bila cerkev polna, župnik je imel lepo pridigo, poročni priči sta bila Štefanov Tone in vnuk Simon, Ela je prebrala zelo lep in ganljiv zapis o nama,« je povedal Jože in dodal, da sta vsem, ki so soustvarili lepo praznovanje, zelo hvaležna.

Družiti sta se začela v Čabračah. Jože se je namreč začasno preselil k sorodnikom, ko je na cvetno nedeljo leta 1945 ostal sam, brez staršev in šestih bratov ter sestra in s požgano domačijo v Suši. Med služenjem vojaškega roka sta si veliko pisala. »Dolgo časa sem hranila njegova pisma,« pravi Jožica, ki mu je v Banat poročala o dogajanju v domačem kraju. Po vrnitvi domov je kmalu sledila poroka, preselila sta se v za silo obnovljeno hišo v Suši.

Rodila sta se jima dva otroka. Sin je ostal v Suši, hči se je preselila v Prekmurje. Pri prvorojencu – rodil se je doma – je bil Jože zraven. »To je lep spomin,« pravi Jožica in dodaja, da v tistih časih ni bilo navade, da bi bil mož navzoč pri takšnih dogodkih. »Tako sem telovadil z njim,« se je spomnil Jože. Ponosna sta, da sta ubrala pravo pot pri vzgoji otrok. Sta dobra,

delovna in poštena in lepo je, da so takšni tudi vnuki. Vesela sta, da se mlada generacija v Suši druži med seboj in da so prijatelji, kot so bili oni. »Če bo tako tudi v prihodnje, bo v Suši še lahko lepo,« pravi Jože in pove, kako so si tudi včasih pomagali pri kmetovanju in tudi sicer. Jožica se spomni, da so se ženske družile ob klekljanju, izmenjale so si izkušnje pri vzgoji otrok. »Jože je bil 20 let zaposlen v Marmorju na Jezerskem, popoldne je velikokrat delal drugje, jaz sem bila doma. A vstajala sem preden je mož šel na delo in spat hodila, ko se je vrnil. Doma na kmetiji je bilo vedno delo, če sem šla pomagati h kakšnemu sosedu, sem otroka vzela s seboj,« pravi Jožica in se nasmehne: »Da, ženska podpira tri vogale v hiši. Jože pa v smehu pristavi: »Mož pa četrtega. Tistega, kjer je shramba, kajne.«

Ko opazujeta mladino, pravita, da »se zdaj še delati ne morejo naučiti«. Včasih so otroci zrasi praktično na njivi, povsod so bili zraven in pomagali po svojih močeh, ko so starši delali. Tako so se naučili, da je treba delati, hitro so pridobili delovne navade. »Otroke je treba zaposliti, dobiti morajo interes za delo. Če tega ni, so pač na računalniku,« razmišljata Mlinarjeva. Jože pravi, da so se otroci ob delu tudi naučili praktičnega razmišljanja. Ko so pobirali sadje, jim je povedal, da morajo za liter žganja pobrati 20 kilogramov jabolk in 10 kilogramov hrušk, potem so računali, koliko žganja bodo lahko pridelali s pobranim sadjem.

»Človek mora biti delaven,« pravi Jože. Pozimi v kuhinji plete košare – ljudje imajo radi

takšna uporabna darila – in tako dela družbo ženi, ki ima v hiši dovolj dela. Še vedno popravi tudi kakšne čevlje – poklica se je izučil v Kranju, skupaj skrbita za vrt in gresta tudi na njivo.

Kljub temu da vse življenje živita skromno, sta zadovoljna: »Bilo je lepo in ne bi mogla biti bolj enotna, kot sva bila.« »Saj sem imela možnost, da bi imela kakšnega bogatega,« se pošali Jožica, Jože pa se nasmehne: »Jaz tudi.« Pravita, da tudi če bi lahko, ne bi ničesar spreminjala za nazaj.

Ljubezen nikoli ne mine, treba pa jo je vzdrževati. Jožica je prepričana, da ni prav, če človek v zvezi misli na to, da mu nekaj manjka in povsod drugje gleda, kako je tam medeno. »Ne pride mi na misel, da bi verjela, da je drugje kaj drugače,« pravi, Jože pa dodaja, da morata biti partnerja poštena in iskrena. »Prva ljubezen je prava. Če se razideš in dobiš drugega partnerja ali pa deset njih, pravega zaupanja ni več.« Zvezo pokonci drži vera, da te nekdo ščiti, brani in da od tebe nekaj zahteva. In sodelovanje, skupni cilji.

Milka Bizovičar

Foto meseca

Na naš elektronski naslov podblegaske.novice@gmail.com smo tokrat prejeli dve fotografiji. Ena je nastala v decembru, ko še ni bilo snega in so otroci morali najti druge načine za igro. Andrej je k fotografiji sinov napisal: Ena igrača, dva potnika in neizmerno veselje, ko s traktorjem drvita po klancu navzdol. Tik pred zaključkom redakcije pa so iz poljanskega vrtca poslali dokaz, kako otroci uživajo na snegu.

Vabimo vas, da nam za objavo v februarški številki pošljete zanimive fotografije. Verjamemo, da jih bo v zimskih razmerah, kakršnih nismo več vajeni, nastalo veliko. M. B.

Nagradna igra

Podarjamo tri karte za smučanje na Starem vrhu

Na Starem vrhu so naprave v polnem teku, zdaj imajo na progah do 70 centimetrov naravnega in umetnega snega. Prvim trem bralcem, ki bodo odgovorili na izbrano nagradno vprašanje, podarjajo dnevno smučarsko karto.

Po zapletih je smučišče na Starem vrhu pred božičnimi prazniki začelo delovati in tudi letos se za smučarje obeta veliko zanimivih dogodkov. Nočna smuka in nočno sankanje sta posebej med tednom zanimiva za zaposlene.

Z nočno smuko je povezana tudi prireditev, ki se začne 25. januarja. Srečkov pokal – v spomin na medvedka, ki je pomladi leta 2011 zašel na Stari vrh – letos organizirajo drugič, v tekmovanju pa lahko sodelujejo vsi rekreativni smučarji. Najprej se bodo 25. januarja pomerili v nočnem veleslalomu, 1. februarja v slalomu in 14 dni kasneje še v superveleslalomu. Datum za tekmo v smuku in za finalno tekmovanje, v katerem se bodo za končno zmago pomerili najboljši tekmovalci iz posameznih kategorij, še ni določen. Več o pravilih Srečkovega pokala si lahko preberete na spletni strani www.starivrh.si. Na Starem vrhu potekajo tudi smučarska tekmovanja za podjetja, sindikate in druge organizirane skupine.

Med prireditvami, ki jih organizatorji še načrtujejo za to zimo, je tudi smučarski karneval na pustno nedeljo, med zimskimi počitnicami bodo imeli tečaje smučanja za otroke, smučarske tečaje za otroke in odrasle ter šolo snowboarda pa organizirajo tudi v drugih terminih.

Cena dnevne karte za odrasle v redni ponudbi je letos 26 evrov, za poldnevno in nočno je treba plačati 20 evrov. Za otroke, mladino in seniorje so karte cenejše. Med popusti omenimo še ugodnost, ki jo imajo imetniki kartice Active Slovenia, ki jo je mogoče kupiti za pet evrov na blagajnah smučarskih centrov, na določenih bencinskih črpalkah, na spletni strani www.ativeslo.com. Kartica med drugim omogoča 30 odstotkov popusta na smučiščih po Sloveniji, vendar le na določen dan. Na spletni strani Active Slovenia vsak dan objavljajo smučišča, na katerih je v tistem tednu možna smuka s popustom. M. B.

Nagradna vprašanja:

1. V katerih urah (od kdaj do kdaj) na Starem vrhu odprejo smučišče in sankališče za nočno smuko?
2. Naštetje vsaj dve prireditvi, ki se vsako leto odvijata na Starem vrhu.
3. Katerega leta je bil izpeljan prvi Pokal Loka na Starem vrhu?

Vaš odgovor na izbrano vprašanje čim prej pošljite na naslov: podblegaske.novice@gmail.com. Prvi pravilen odgovor na posamezno vprašanje, ki ga bomo dobili od dneva izida Podblegaških novic, bo nagrajen s celodnevno smučarsko karto. Vsak lahko prejme samo eno vozovnico.

Doživite, ogledajte si nekaj novega
v Poljanski dolini

**BALINANJE
V PODZEMNI UTRDBI**

Gostilni Jager in Na Vidmu v sodelovanju
z Občino Gorenja vas - Poljane prirejata

**BALINANJE
za 2. Pokal Rupnikove linije.**

FINALNA TEKMA bo
v soboto, 26. januarja 2013, ob 10. uri
v utrdbi na Golem vrhu.

Igrajo dvojke z lesenimi krogli.

Ob 11. in 15. uri bo organiziran voden ogled utrdbe.
Poskrbljeno bo za jedajo in pijačo, ob prihodu pa
obiskovalce čaka presenečenje.
Podelitev medalj in pokalov bodo popestrili Poljanski
orgličarji in Plesna skupina STEP.

VLJUDNO VABLJENI!

**VABLJENI NA NAJLEPŠO
NOČNO SMUKO – OB
VEČERIH MED 19.00 -
22.00. URO.**

V petek, 25. januarja se z nočnim slalomom začneja

2. Srečkov pokal 2013

Zapelji med »kole«, zmagaj in osvoji »Srečkov
pokal« ali si izžrebaj eno od številnih nagrad.

Smučarski tečaji za otroke med šolskimi počitnicami!
Samo 140 EUR, vključuje smučarsko vozovnico, šolo
smučanja, topel napitek in sendvič. Več na www.starivrh.si.

Vsi smučarji boste v sezoni 2012/13 lahko sodelovali v
veliki nagradni igri SEAT Stari vrh in se potegovali za
privlačne nagrade Avtohiše Vrtač ter Smučišča Stari vrh –
1. nagrada: 3-mesečna brezplačna uporaba avta SEAT IBIZA.

Smučarski center Stari vrh
ZIMSKA ZABAVA NON-STOP
tudi ponoči od 19.00-22.00 ure

INFORMACIJE: 031/663 235, info@starivrh.si ali www.starivrh.si

SKI CENTER
STARI VRH
SMUČIŠČE ZA
VSE GENERACIJE!

STC Stari vrh d.o.o., Zaporeval 3, Poljane

Fotografija je simbolična.